శ్రీ

శతకస్తబకము.

గ్రంథకర్త:

భువనగిరి విజయరామయ్య బి. యే.,

లోకల్ ఆడిటాఫీసు, గుంటూరు.

మొదటి కూర్పు

1000 ప్రతులు.

1936

వెల 0-4-0.

శ్రీ

శతకస్తబకము.

గ్రంథకర్త:
భువనగిరి విజయరామయ్య బి. యే.,
లోకల్ ఆడిటాఫీసు, గుంటూరు.

మొదటి కూర్పు
1000 ప్రతులు.

1936

వెల 0-4 0.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రభవే నమః.

శతకస్తబకము.

శ్రీమద్వేంకటేశ్వరప్రభుశతకము.

శ్రీలక్ రాజిలు సర్వజీవముల నిర్జీవంబుల న్నిండి శ్రీ
మోలాభంబులఁగూర్చు శక్తిమయునిత్యోత్సాహి వౌ నిన్ను నే
లా? లాంతుల్వలె చిఁతి దీపకలకున్ శ్లాఘింప నానాదని
వ్యాలేఖ్యప్రభనొల్లలాడుదము దేవా! వేంకటేశప్రభూ!

శా॥ శ్రీవాణీగిరిజాస్వరూపభువనక్షేమక్రియావృత్తి త
ద్భావోల్లాససుఖానుపాలకమనోవాక్కాయకర్మాళి ని
త్యావాసంబునొసర్పఁ జిత్రతరవాహ్యాళిన్ జగాపోల్చు దే
వా! వాక్కాయమనఃప్రబోధమిడరావా? వేంకటేశప్రభూ!॥ 2

శా॥ శ్రీనారాయణ! వాసుదేవ! కరుణాసింధూ! హృషీకేశ! శం
భూ! నిత్యోత్సవసంవిధానజనతాంహోధ్వాంతచండార్క! ని
త్యానిత్యాదివిభేదశూన్య! గుణమాన్యా! కేశవా! శ్రీనృసిం
హా! నిర్వాణపదా! నతోస్మి; శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 3

మ॥ భువిజన్మించినతోనె నీదయినదాపున్వీడి నానాంటి కీ
తెవులుంగొంటుమరాశలందవిలి యెంతేదవ్వుచన్నాఁడ; నా
కెవరయ్యా? నినుఁ గ్రమ్మఱన్ దెలిసియు సాహిత్యంబుఁ జేకూర్పు నో
శివనారాయణ! నీవుదక్క బుజభాషీ! వేంకటేశప్రభూ!॥ 4

మ॥ కరిహస్తక్రియ కొండయీఁగవలెఁ దోల్కాడైన సౌదామనీ
త్వరతో నిల్కడలేక సంతతసమస్తవ్యాపకత్వంబుతోఁ
దిరుగున్ జిత్త మనస్యమై వెలయువృత్తి న్నిన్ను సేవించు సం
బర మేలాగులభించు నాకు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 5

మ॥ అతిసంచారిణియైనచిత్తమున కేకాగ్రత్వము స్గూర్చునా
యతనం బేటి కనంతరూపివగునీయం దెప్పుడున్ద్రిప్ప స
మ్మతమౌచుండఁగ నైత యానపదమై మాధ్యస్థమున్గూర్ప భా
వతరంగంబు లనంతవైఖరులవీనన్ వేంకటేశప్రభూ!॥ 6

మ॥ వివశత్వంబున నిద్రవోవునెడ మావీర్యంబు మాప్రజ్ఞ గా
వవుగా? మమ్ము నిరాపదన్ నిలుపఁ బ్రాపై సాఁకు నీప్రేమగా
కెవరయ్యా? పొడసూపి మావలన తండ్రీ! యన్నసంబోధనన్
శివనారాయణ! పొందఁగాఁదగదొకో శ్రీవేంకటేశప్రభూ!॥ 7

శా॥ ఏలోకంబుల జన్మముల్జరిగెనో యింకెంతకాఁగానున్నవో
యీలో జన్మమెలేనినీపదము మాకీరానిచో నీకళా
లీలాలాపన నిత్యమెవెలయుకేళి న్నమ్మునాడించి హం
సా! లోలోపలఁజేర్చుకొమ్ము శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 8

శా॥ మాబండాలమెఱుంగవే? వ్యసనహింసాసమ్యగాకృష్ట మ
య్యా! బాబూ! బతిమాలుకొందుము తదీయంబున్ పహాగొట్టి మా
మాబత్తెంబును ధర్మమార్గమునసంపాదించి వేవేగ మ
మ్మాబాధన్ దొలఁగించి కైకొనఁగరమ్మా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 9

మ॥ తపులన్ సోకిననైన గ్రుడ్డి తనయుంతన్నేరఁ డాచుట్టుప
ట్టువిరాజిల్లుసమస్తమట్టులనె చుట్టున్ లో నవిచ్ఛిన్నబాం
ధవదాక్షిణ్యాతనించునిన్నుఁ దెలియన్నానీవు మాహాత్మ్యం బహో!
శివనారాయణ! మేలుకొల్పఁగదవే! శ్రీవేంకటేశప్రభూ!॥ 10

శా॥ స్వామీ! నీనుతి సూహ చేటి కొకచోఁ బ్రాప్తించవో యయ్య నా
నామాధుర్యములోలుక్కుకల్పన లనంతశ్రేణులై పర్వని
మ్మా! మాయాకృతిలో క్షణక్షణవినూత్నాలంకృతు ల్దివ్యశం
పామాలావళులై చెలంగ శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 11

మ॥ నను వీఁడెన్నటికైన నెన్నకొనునైన న్వ్రాదునో యంచుఁ బ
జ్జనె నీవుండఁగ నంతకంతకుఁ బ్రపంచప్రాప్తబుద్ధీంద్రియుం
డను సుధ్యాసుఖజాగరూకుఁడగుచుండు న్నిజ్జవి హా! హేతువుం
డిన నద్దానిని మందలింపఁగదె తండ్రీ! వేంకటేశప్రభూ!॥ 12

మ॥ ఎవరేరీతిఁదలంపనీ గొలువనీ మ్మోకాలము న్వారి కు
త్సవముల్గూర్పనె చూచుచుండెదవు వాత్సల్యంబుని ండారుని
స్సవుఁగాదంచనువారిభాగ్యమున కౌరా! మేరయుంగల్గునే?
శివనారాయణ! భూతపంచకనివాసీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 13

శా॥ నీవేనేనని నేనెనీవనుచు నేనేచెప్పుచున్నంతి నా
నావిశ్వోత్తరమైననీప్రతిభ యీనాయందుఁ గన్పట్టునే?
దావాగ్నిన్విడురవ్వ లాటువెవెయోకింతక; మాకు నీశక్తి ని
యావేశంబునఁగాకయున్నె? శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 14

మ॥ వదలన్రానిభవత్పదార్చనము దేవా! మాకుఁగాఁజాల నే
యదనం దేమలు గొప్పనో యెట్టిఁగి చాయంబోలి వర్తించుని
నె దయ న్నాకుఁ బ్రబోధి మీనలయు నో విశ్వేశ! కాలప్రప్ర
దదశావర్జితసత్పదా! ప్రణవనాదా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 15

మ॥ ఎవియో యెన్నియొ పాపపుణ్యముల నాయీజన్మ నేఁజేసియుం
టి విచారింపఁగ జ్ఞప్తిచాల దికవానింగూర్చివాదేల? త్వ
త్సవిధంబాత్మకుఁగల్గ నన్నిటఁ బవిత్రంబౌటకున్లోటు? శ్రీ
శివనారాయణ! ఆర్తరక్షణవిభాసీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 16

శా॥ కూడుంగుడ్డయు లేనివా రలమటక్ ఘోషింపఁగా నున్న నా
రాడక్ వేడుకలేవిలేవనుచు నారాటంబుతోనుండు రో
జేఁడా యీ నురవస్థ మాకృతమొ నీసృష్టిస్వభావంబొ? కొం
డాడన్లే మిఁక నుస్కరింపు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 17

శా॥ గట్టుంజేరిన నీటితుంపురులు శీఘ్రంబెండి నీ యూపునా
నట్టు ల్నీపరతత్త్వమున్వదలి యిందందేగు నీయాత్మలుల్
పుట్టంజేరునో గిట్టఁజేరునో విమాపుల్జెంది నిల్వేరునో?
పట్టె యాంసుకొనంగరావె! మము దేవా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 18

మ॥ తెవుఁగో మంచియొ నీకయిన్విడక నాదే తెల్పెపొమ్మంచు విం
తవిధి న్గోర్కెఫలింప నాఫలము నీ దాక్షిణ్యజంబైననుక్
స్వవశాస్త్రంబని విట్లవీఁగి యిపుడా సత్యంబుఁగన్గొంటి నో
శివనారాయణదేవ! సత్త్వగుణరాశీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 19

శా॥ నిన్నే నమ్మినవారి వ్రేళ్లపయిన న్లెక్కింపఁగావచ్చు స
న్నన్నా! నమ్మిన లోటులేదనుట సమ్యగ్విశ్రుతం బేటికో
యున్నామిచ్చుటఁ గోట్లుకోట్లుగను మాయుద్యోగ మిట్లేచరిం
పన్నిర్ణీతమెజన్మజన్మ? శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 20

మ॥ ప్రాసంగుల్ గౌరవహాని లే దెచటవాదున్బాధయుల్ రాదు దు
ర్వ్యాసనాలోచనకింతచోటిడదు నిత్యానందముంగూర్చు న
భ్యాసనాస్వాంబయిదక్కు నీస్మరణ భక్త్యావేశమొందించుమే
ల్మిసమాచారమెఱింగి నీకయితిసుమ్మా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 21

మ॥ అప్పుఁగాము ల్తనచేతనున్నటుల వీఁడాటాడురాయంచునుల్
నప్పుటాలేటికి నేర్చి నేరక విపన్నత్వంబుచే నిష్పాడై
న విశిష్టమ్మును వ్యాజహీనమగు నీనాసొంపుదాక్షిణ్యము
న్నివనారాయణదేవ! నిక్కముగఁగంటిన్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 22

శా॥ ఎంతో వేడుక మక్కువంగొలుప నేయేబొమ్మలో పెట్టి సం
భ్రాంతంబొమన మంచునిల్పి నినునాహ్వానించి మేల్పూజ ని
న్నంతోషింపఁగఁజేయు కౌతుకముల న్సాగించుచున్నాము స
ర్వాంతర్యామివి చిత్తగింపు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 23

శా॥ ఈవెంపున్గలవన్నమాటఁగొని తానే సుష్కృతుల్జేసియు
న్నీవే చేసినటు ల్గణించుకొను దుర్నీతిం జడుం డాకృతి
ప్రావిఖ్యాతఫలానుభూతినయినన్ భావించునో లేదొ తా
నే వృత్తింగొనుచో స్వతంత్రుఁడను దానిన్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 24

శా॥ నీలావణ్యము మాశిశుత్వదశల న్నీహాయి మాతుష్టి నీ
లీల ల్మానడవళ్లఁ జూచుకొనుచుం గ్లేశంబుల న్విస్మృతిం
దూలందోలి భవద్విచిత్రకళ లింపున్లేవొకో యంచుమ
య్యా! లక్ష్యంబిడి తేర్పరావె శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 25

మ॥ నవల ల్నాటకము ల్సినీమలు పురాణంబు ల్ప్రబంధాదు లే
కవుల్వ్రాయఁగలేని వైఖరిరసోత్కర్షిన్ మహాసూత్రధా
రివి కల్పింతువనుక్షణం బభినవశ్రీ లోకరంగంబుల
న్నివనారాయణ! అద్భుతామితవధానీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 26

మ॥ ఇవియిట్లైనను లెస్సనాకనుచు నొక్కింతేను భావింప న
వ్యవధానంబుగఁ దద్విధాన మొనరింపంజాలినా వీర! యీ
వివరం బాత్మ నెఱింగియున్న నన నావేడ్క న్దిగంద్రోసె యో
శివనారాయణ! కోరనే యమృతరాశిన్ వేంకటేశప్రభూ!॥ 27

శా॥ ఏమయ్యా! మొదలుంగొనన్ల్వెట్లు వేమియానీకు? నేరున్న ని
యీమాసృష్టి నవేల? సందెసంగుని కేలాగు లేకుండు? నిం
దేమోగుట్టని మిన్కరించెదము నీమాయావిలాసంబులన్
వ్యామోహంబిడ నూఱడింపు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 28

శా॥ ఓవిశ్వంభర! పాపకాననకృశానూ! ఆదిమధ్యాంతశూ
న్యా! వృద్ధిక్షయవర్జితా! చిరతరానందప్రదాతా! కృపా
బ్ధీ! విష్ణూ! సకలస్వతంత్రపదకర్తీ! సచ్చిదానందమూ
ర్తీ! వేదత్రయరూప! భో! శరణు తండ్రీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 29

మ॥ అవిలేవో! యివిలేవు తెమ్మనుచు నిన్నర్థించువారొక్కెడన్
సవిమర్శన్ గడుదృష్టినో వినివియో చాలింత్రు యాచించు టీ
వో! విలాసంబుగ నుంతయున్వినువ కీవుల్ కివిన్నరింతు వో
శివనారాయణ! దాతృతాగ్రపదభాజీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 30

మ॥ కనువాని న్వినువానిఁ జేయుపనులన్నానీ విచారించునా
నినిఁగానీ నినుఁగా స్మరింపవలెన న్నిద్ధాత్మతోఁ బూనుకొం
దునుమున్మాదటఁ గాని తన్మయతనుండుఁ దత్క్రియావృత్తి నా
మనము న్నీ దెసఁద్రిప్పుకొమ్ము శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 31

శా॥ ప్రేమన్ జూపెడుబంధుమిత్రగురుసద్బృందంబులంగాంచి లో
నీమంచిన్గణియింతునా? విరసత న్వేధించుచోరారిసం
స్తోమంబుంగని నీవుక్రూరతకునై దుఃఖింతునా? యేల నీ
వీమాడ్కిన్ ననుఁజుట్టుముట్టెదవు స్వామీ! వేంకటేశప్రభూ!॥ 32

మ॥ దివమెల్లన్ దమపొట్టకక్కఱతి నెందేఁజాకిరిం జేయుచూ
నవు లేవేళనో యెట్టికష్టములనో "నారాయణా! రావె కా
వవె" యంచార్తి వచించినంతటనె నీభక్తాళిఁగాఁ జూతు వో
శివనారాయణ! ఆర్తరక్షణవిభాసీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 33

మ॥ కనులో నిన్గనుఁగోఁదలంచు తనువో కౌఁగింటి నాసించు ని
న్నొన వీనుల్గమకించు నిన్గలియ నువ్విళ్లూరుఁజిత్తం బను
క్షణము న్నీవు ప్రసన్నతన్ దఱిసి యీసౌభాగ్యము ల్సచ్చిదం
శనుగూర్పన్ నినుఁబోల్ప లేము శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 34

మ॥ భయమున్గొల్వను భీతిఁజెందెదవు సంపద్భాజినై యుంచు పే
దయునై యుండెదు సౌఖ్యమొందెదవు బాధన్గుందుచుం దబ్ధిలోఁ
బయనం బేగెదు గాలినాడెద వొకేపర్యాయ మయ్యారె! ని
ర్ణయము న్నే? యిటనీవిచిత్రతరచర్యన్ వేంకటేశప్రభూ!॥ 35

మ॥ పవలేమో పలుపాట్ల భుక్తి వెలయింపం జెల్లు జేయెల్ల ని
ద్రవరించున్ గలకాల మీనియతి చక్రంబట్టులం దొర్లదొ
ర్ల విధిప్రేరణ కాయమే తొలఁగు నౌరా! భక్తి యిందెప్పుడో?
శివనారాయణ! చక్రపాణి! పరమేష్ఠి! వేంకటేశప్రభూ!॥ 36

మ॥ గిలకన్నాగెడి భార మంతవడితోఁ గేలొక్కట న్లాగఁగాఁ
దలమే? త్వత్పదభక్తియన్గిలకమీఁద న్సంసృతీభార మె
ట్టులొలాగ న్గమకించు మాకుఁ జెవుకట్టుల్మెల్ల త్వరన్గూర్ప సం
దులఁ జిల్కన్గదె నీకృపారసముచింపల్ వేంకటేశప్రభూ!॥ 37

శా॥ నీతో వైరముఁబూని యేకడలనేనిన్ సాటిలేరన్న వి
ఖ్యాతి న్గాంచిన హేమకశ్యపదశాస్యగ్రామణు ల్మాకు మే
ల్దూతల్గాఁగఁ దముగ్రచర్య పెనునీతుల్తెల్పు పాఠంబుఁగా
మాతండ్రీ! విధియించినావె? శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 38

మ॥ సకలవ్యాప్తుని నిన్నుఁ గొల్వవలయు న్సత్యంబపో; సాధుసే
వకు సౌముఖ్యముఁదాల్చు చిత్త మెపుడున్ బాధించు దుష్టారిసే
వకునై తూఁగదు; వారిదౌష్ట్యమును దుర్వ్యాపారతన్ గూల్చుటే
ప్రకటారాధనఁగా గణింపవలె నప్పా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 39

మ॥ నవనీతంబును మించి మెత్తనయి యుండుంబోలు నీప్రేమ దు
ర్వ్యవసాయంబుల సంచరించు కుజనవ్రాతంబుల న్గోపగిం
పవు సంపద్విభవంబు వారలకె నింపాఁ జూతు తన్మూర్తికిన్
న్శివనారాయణ! ప్రేమమార్గమనుకుంటిన్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 40

శా॥ మాతో నేకలిగంజియోకోనుచు మామాసంపదాపత్తి నెం
తోతోఁడై వెలయింపఁ గక్కుఱితికద్దోసీకు? ప్రేమప్రభా
జాతావ్యాజకృపస్ఫురింతు, సకలాశాచక్రవర్తీ! జగ
న్మాతృస్థానశుభప్రవర్తి! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 41

శా॥ యోగానందసమాధిసంజనితదివ్యోంకారసంచారవి
ద్యాగానామృతపానసంతతిసమాధానా! తదోంకారసం
జ్ఞాగర్భీకృతసర్వనాదబహుళానందానుసంధాన! ని
త్యాగూఢీకృతసంవిధాన! పరమాత్మా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 42

మ॥ “అపురా! యేనుఁగుపుర్లు పైఁటతవులై యార్తి న్బడిన్వచ్చునీ
యువతిన్ నైతము విస్మరించి”తన “నోహో! సుంతభక్తార్తి నా
చెవులనోసకిన నన్నెనేమంటతు” నన్నిద్ధప్రతిజ్ఞాంశ మో
శివనారాయణ! తారకాణయిడవే! శ్రీవేంకటేశప్రభూ! ॥ 43

శా॥ లేదయ్యా! వెనుకంజభోగముల, నిర్లేపత్వముం జెందఁగా
రాదయ్యా! మనసొక్కముందడుగు, సంరంభంబుతో నెప్పుడు
న్వాదయ్యా! కలదానికై, యెపుడు నిన్గాంక్షించుట ల్పోరను
న్మాదంబెత్తుట కేసుమయ్యా! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 44

వా॥ సేవే మాయెడనుంట నిక్కమనుచు న్సేవయే మాకు క్షే
మావిష్కారపథంబు; మంటను గణంబుంబడగ్నియేయున్న జ్వా
లావృత్యాశ్రయపుష్టినేకద రస ల్భాసిల్లుటల్ దేవదే
వా! వేదాంతశుభస్వభావ! కనరావా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 45

మ॥ “అవధారంచుఁ బిపీలికాదివిధిపర్యంతంబుఁ గావించు పె
న్రవళి న్నాచిలుకూయి నిన్దలియుఁబోనా!” యంటెనిన్నాళులు ల
వ్యవధానంబుఁగఁ గొక్కటాటఁగన నీడ ల్లెందు నెవ్వారితో
శివనారాయణ! నీవువెల్గుటగుపించెన్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 46

శా॥ నాలోపంబుల నెన్ని తెల్పుకొన నొండా? ఔండ? నీమేళ్ళుల
ల్లో లెక్కింపఁగరావు నీ క్షమకు పోటీయున్నె? యౌదార్య కా
ర్యాలంకారమనీవు, శోభనగుణాఢ్యా! శంకరా! సార్వభౌ
మా! లక్ష్మీగిరిజాకళత్ర! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 47

మ॥ రిపులున్ స్నేహితులంచు భక్తులకు లేగేకాదె? యెట్లుందు? రే
ల్లపుడు న్నీపయినిల్చుచిత్త మెటు లన్యాంబెంచు? మార్సేంతలే
క పరుల్మిత్రులుఁగూడఁ జూడనయినన్నాంక్షింప రీమేని సాఁ
కుషని న్మానినఁగాదె నీ భజనసాగున్? వేంకటేశప్రభూ! ॥ 48

మ॥ కవుఁగిళ్లంబడి క్రంతలన్దిరిగి యంకాపాంకముల్జెందుచు
"స్లనమాత్రంబు విరామమేర్పడకు నిన్నార్బర్ధింప" నంటి న్బలే!
కవుఁగిళ్ల న్మజిక్రంతలం దెచట నిన్గన్గొంటి సర్వాత్మకా!
శివనారాయణ! సంశయంబువదలెన్ శ్రీవేంకటేశప్రభూ! ॥ 49

శా॥ ఎన్నోమారులు పల్కియుందు నను నీ వీయాపదన్దెల్చినన్
నిన్నేప్లింతునటంచు; నాతరుణమీడేల న్మఖొండేర్చుదాఁ
క న్నీమాటయెలేదు నిక్క మిది లెక్కన్సేయవీ వెంతు సు
మ్మన్న న్నాకిటనిల్వనౌనె శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 50

మ॥ "తనుఁగన్ ధర్మము భూమి కేసఱుగు దెంతున్ ధర్మసంస్థాపనం
బునకై" యన్న నియామకంబు సుఖదంబో? ధర్మమొందేనియున్
దనుఁగన్ బాఱఁగనీమిదే సతతసంతోషప్రదంబౌకొ? పో
వనురా నైనప్రయాసఁ దప్పకొనలేవా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 51

మ॥ ఎవినైవేద్యముఁబెట్టిన న్దినుట యింతేనొనునుంగాన మే
లవృథాతంతనిపించుచున్నయది లీలామానుషాకారివై
సవిలాసంబుఁగ నందుకోఁగదవె! మాసంతోషముల్మించ నో
శివనారాయణదేవ! భక్తిసులభా! శ్రీవెంకటేశప్రభూ! ॥ 52

మ॥ జగదాధారుఁడవీవు సర్వమును నీ సంపాదితంబై చెలం
గుఁగదా! యెయ్యది "రమ్మునీవిపుడుకైకో"మ్మంచు నీఁజాలువాఁ
డ? గురూత్తంసమ! నన్ సృజించి యిటులాడన్నిల్పుటీవేకదా!
మగుడ న్నన్గయికొమ్ము రమ్ము! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! 53

శా॥ నీమానక్షణమైన మాకు యుగముల్ నిండారు నాయుష్యమే
షో మాకల్పము, మంచిచెట్టలకు నెగ్గోచట్టము ల్పుట్టి మా
పై మప్పంబడకే శిలాక్షరము శేవ న్నాగునేయిట్లు? కా
లామేయప్రతిభానుపాలనవిలాసా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 54

మ॥ మువురో నల్వురొ సంసృతింగలుగ నంహోమార్గులయ్యున్ భరిం
పవశంబాటరుదయ్య మర్త్యులకు నప్పా! నీవొ యెన్నెన్ని యో
భువనాళుల్ తదనంతజీవముల నెప్డున్ బ్రోతు ధర్మస్థితిన్
శివనారాయణ! అద్భుతావనవిరాజీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 55

మ॥ గుణినో, నిర్గుణినో, యసద్గుణినొ, నీకుంగూర్చుచందాన నా
గుణమున్ దిద్దుకొనంగరాదె యెనురెగ్గుల్లగ్గులుంగూర్చుపె
త్తన మిందేరికినైన లేదుగద! సంత్రాణైకశీలా! స్వయం :
మననానందవిహారలోల! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 56

మ॥ గణనాతీతములైనలోకములలోఁ గామాదిసంగ్రస్థమై
ఘనధర్మచ్యుతి నింతకున్ మిగులులోకం బెద్దియోయుండి దా
నినిరక్షింపఁగ నేగియుండవలయున్నీ వట్లుగాకున్న నిం
దనయంబున్గనుపింపవా? నయవినోదా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 57

మ॥ కనుల న్వీనులఁ జేతుల న్బదములన్గాయంబున న్నీసమ
ర్చనమున్నేయఁగ దుర్లభుండవగు టీశా! మాటలొక్కింట సే
వనముం జేసెద నంతరాళగతి నాపల్కుల్ నినుం జేయుఁబో
మ్మనుసంకల్పము కల్మిబల్మి శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 58

మ॥ వివరింప న్ననరింప లోకములకు న్విద్యాగురుస్థానవై
భవమున్గైకొని సర్వకాలముల సర్వప్రజ్ఞల న్గూర్చువాఁ
డవు నీవేకద! తల్లిదండ్రిగురుజాడల్దాల్చి ప్రేమప్రభ
న్శివనారాయణ! చిల్కుచుండెదవు తండ్రీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 59

శా॥ మాకంటెన్గల రన్యలోకముల ధర్మస్థాపకుల్ శ్రేష్ఠు లా
లోకింప న్మెఱుఁగు ల్గ్రహింప మనుజు ల్పోరానిదూరంబు తే
లా కైవల్యపదార్హులౌట కది మేల్ప్రాపేకదా! వారికే
నీ కల్పించితె రాకపోక లిటకు న్శ్రీవేంకటేశప్రభూ! ॥ 60

మ॥ అవిభాజ్యంబు విభాజ్యమున్నగునె నీయానందతత్త్వంబు చూ
డవె నీనాయెడ సార్థకత్వముననగాధంబౌట నీదృష్టిలో
నవిభాజ్యంబయి నాదుదృష్టిని విభాజ్యంబౌనె? భేదస్థితి
న్శివనారాయణ! త్రోసి కల్పుకొనుమంటిన్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 61

శా॥ భావప్రౌఢిమ చేతనే కొలువు సంపాద్యంబుగాఁ దోఁచి త్వ
త్సేవానంద వశీకృతాఖిలతనూచేష్టత్వముం జెంది యే
యేవాక్యంబుల నెంతుమో తెలియ మాయీ మంచి చెట్టల్ క్షమా
ర్హావజ్ఞానములంచు నెంచు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 62

మ॥ ఘనధర్మచ్యుతికల్గ వత్తువను వాక్యంబే నిజంబైన ని
న్ననయం బిందెవసింపఁజేయుటలు మాహాస్తంబులంజిక్కనే
లనదే? నిత్యమధర్మకార్యముల దైన్యంబొంద నల్లేరుమీఁ
దను బండిన్నడిపించుటం చెఱుఁగరాదా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 63

మ॥ అవినీతిన్నడి నాదినాదియని నిత్యం బిందు స్వోత్కర్షఁగో
రి వరిష్ఠంబగు నేకవాదము విచారింపంగలేమైతి మె
ట్లువిపంచించిన మాకుఁ దుట్టతుద నీలోఁ జేఱుకొంటేగదా
శివనారాయణ! నిత్య మచ్యుతవిలాసీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 64

మ॥ గణనాతీతములైన రిక్కగము లాకాశంబునందెందు న
త్యనపాయస్థితి సంచరించు వెలు వెద్దానర్ సమాస్తంబొ త
ద్ఘనతన్ నీకళఁగాస్మరింతు మదియే దైవంబనన్వచ్చు నీ
యనుసంధానముఁ గందుమందె శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 65

మ॥ సకలప్రాణులు నీకళాంశులెగా సర్వజ్ఞ! యందొక్కటిం
కొకటిన్ ముక్తికినాశ్రయింప నగులాభోత్సేక మేముండు దో
షకుతారంబు భవత్పదార్చనమయా; "సన్యాసిసన్యాసి రా
చుకొనన్ బూడిదెగాక రాలునొకొ లక్ష్మల్?" వేంకటేశప్రభూ!

మ॥ ఉవిదాఘూపముఁ బూరుషాకృతియు లేకుండుంగదానికు, నుం
తవిచ్చారింపక యేయకాలమున సంకల్పించితో మాకు వా
ని, వికల్పం బొకయింత లేక చెలఁగె న్విశ్వేశ! యెప్డోగదే
శివనారాయణ! తద్విరామము విరించీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 67

శా॥ ఏకాలంబునఁ బుట్టెనో జగతి? ఆయీలోన నెన్నింటిలో
నోఁకారే నరులగ్రగణ్యులు కథానుప్రోషితంబైన గా
థేకాదే యుట వారిసాత్త్వ్యము సమర్థింపన్ జిరంజీవియై
మా కొక్కండును గానరాఁడు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! 68

మ॥ ఎడలేకుండుభవత్పదార్చనముచే నెంతేనియుత్కృష్టత
న్నడయ న్జాలినవారిపాదరజము ల్నాబోంట్లపాపంబులన్
గడఁకన్ బాపి పవిత్రతన్ గొలిపి స్వర్గద్వారవీథిన్ లలి
న్నడపుం గాని యసత్సమాశ్రయతనానా? వేంకటేశప్రభూ! ॥ 69

మ॥ భవసత్వంబులపేర్మి నాకొకరు హెచ్చా? నాకు నేనన్న భా
వవిలాసంబున నిన్ని నాళ్లుఁజనె క్రేవ న్నీవె గోధించుచో
నెనరో యేటికినోదెయంచు నిను నింతేనాదృతింజూడ నో
శివనారాయణ! తెల్వినేఁ డిటులవచ్చెన్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 70

మ॥ అనురాగంబొకటే సమస్తసుఖదుఃఖావాప్తికి న్మూలసా
ధన మద్దాననె యీషణత్రయము సంధార్యంబు దానన్ జనిం
చును కామాద్యరిషడ్విలాస, మిఁకవిజ్ఞు ల్నీపయింజూపుభ
క్త్యనురాగంబును నీదృశంబె? శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 71

మ॥ రవులే పెక్కురు వారిఁజుట్టెడు గ్రహాగ్రామంబులెన్నో? తదు
ద్భవజీవావళులెన్నో? వృద్ధి సవి యీపై నెన్నికానున్నవో?
అవగాహ్యంబె? యొకొక్కజీవి దినచర్యన్ వ్రాసిపోషింప నో
శివనారాయణ! అద్భుతావనవిలాసీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 72

మ॥ అనురాగంబుఁ బరోపకారమున నే యత్యంతమున్నిల్పి నీ
యనుసంధానము నీచరాచరసమస్తాశావకాశంబులఁ
దనుభావించి పరోపకారమున నిన్నుం బ్రీతినొందించు నె
మ్మనమందే నిజమైనభక్తి శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 73

శా॥ నీయాజ్ఞన్ సురలేని దాఁటఁగలరా? నిన్విస్మృతింజెంది యే
మే యేమేమొ యొనర్పఁబూనెదము స్వామీ! సత్కృపాదృష్టి మా
మాయజ్ఞానజముల్ క్షమించి జయమిమ్మా ప్రోవరమ్మా! సమ
స్తాయాసంబులడంపుమా!, వినతిఁగొమ్మా, వేంకటేశప్రభూ! ॥ 74

మ॥ భువనంబుల్మొకురంబులై చిటికలో ముప్పోకలన్మాయు నీ
వ్యవసాయంబును జూపెడి న్ఘనుమ జీవంబు ల్జనింబొందుచో
వివిధప్రజ్ఞల సంస్కృతిన్మెలఁగుచో వేసారినిర్జెందుచో
శివనారాయణ! సత్వముఖ్యగుణరాజీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 75

శా॥ ఈకేల్వేసెడిలెక్క వేయ స్మరణంబీవాక్కునన్ సాగ నే
యేకాలం బవకాశమున్ వదల కందిందేగుచిత్తం బిసీ!
నాకేసిగ్గనిపించు నాజపము లన్నా! నవ్వుగాదోటుసీ
కాకక్కుర్తి సహించి ప్రోవు శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 76

మ॥ పరమాత్మన్నినువీడి యాకణము సంభ్రాంతి న్మహాసృష్టినీ
వటకే జన్మలఁ గాలవాహిని నసంభావ్యోరు దూరస్థలాం
తరపాతంబయి తోటివారలు నిను న్దర్శింప నీక్షించి కా
తరయయ్యెన్ నినుఁగానలేక కనరాదా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 77

మ॥ కవలాభీతియుసాపరాధతయు బింకంబూడ్వఁగాఁ గర్మసం
భవమౌ సంసృతిలోఁ జికాకుపడి నీపైవాదుఁగల్పించుఁ గ్రూ
రవిధానుండవటంచు మర్త్యుఁ డణుమాత్రంబేని గోపింప వో
శివనారాయణ! సత్కృపారసవిభాసీ! వేంకటేశప్రభూ!॥ 78

మ॥ ఒకరాజ్యంబున రాజుఁ గొల్చెదుసహాయోద్యోగిసంఘప్రణా
ళికపోల్కి న్వెలయించితే యుపసురాళిన్? మాధరాగోళపా
లకునిన్ దెల్పుమ భక్తిచే నతనివాల్లభ్యంబు మేమాలసిం
పకపొందన్వలె చిద్విలాస! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 79

మ॥ విమలప్రజ్ఞలు, ధర్మసూక్ష్మముల మావృద్ధిన్ బ్రసాదింప ను
త్తమలోకంబులనుండి వచ్చుటలు తథ్యంబేమొ? ఆయుఃప్రమా
ణము జిజ్ఞాత్మబలంబు స్వల్పమగుటంగాఁబోలు వారేగివ
చ్చుమహాసంధి యుగంబులేచనెడు విష్ణూ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 80

మ॥ యువసంబు ల్పుడిగాడ్పులన్పుడిసి యూర్ధ్వాధఃప్రచారంబులం
దు వెసన్దూఁగొనుభంగి జన్మమరణానుష్ఠానచక్రంబున
న్వివశత్వంబునఁ గ్రిందుమీఁదగుచు నుద్వేగించుజీవాళికిన్
శివనారాయణ! ముక్తి యెన్నటికొకో? శ్రీవేంకటేశప్రభూ! ॥ 81

మ॥ రవియొక్కండిడుకాంతినే మిగులదూరస్థు ల్భరింపంగలే
ర, వియత్త్వాప్తరవిగ్రహప్రచయనిర్యద్భీమదీప్తిన్భరిం
చువియత్తత్త్వమునన్ వెలుఁగు ప్రభ హెచ్చున్ బోల్పఁగాశక్యమే?
శివనారాయణ! తత్ప్రభాపరమభాసీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 82

మ॥ నవరత్నాళి నికామగాములయి యందంబీయ దివ్యేంద్రనీ
లవికారంబగుచాయలో సకలమున్నగ్నంబుగాఁదోఁచె నెం
తవిచారించిన నీకుఁజాయకును భేదంబింతయుందోఁప దో
శివనారాయణ! ఆదితత్త్వపదభాజీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 83

మ॥ సకలవ్యాప్తి, సమస్తకారణతయున్ సామాన్యమై నీకు మిం
టికి సామ్యంబుగలట్లుఁదోఁచు నదియేనీవన్నచో బాధకం
బొకఁడు న్గల్గునె? తన్నిజానిజకళావ్యూహంబులన్ జొన్పమా
యకు నుచ్చాటనమంత్రమిమ్ము శివరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 84

శా॥ భూనీరానలవాయుపూర్తి దెసలన్ బొల్పొందుగోళంబు లె
ద్దానం బుట్టి యెసంగి పొల్పఱునో నిత్యం బట్టియాకాశత
త్త్వానూనప్రభయే విరాడ్ప్రభయుఁగా ధ్యానించు టే యాదిమూ
ర్తీ! నీధ్యానముఁగాగణింప సరిగాదే? వేంకటేశప్రభూ ! ॥ 85

మ॥ తనలోఁ బుట్టినభూజలానలమరుత్తత్త్వంబులం దున్నశ
క్తిని యాకాశము కొంతచూపమిని దత్తేజోధికుండై స్వతం
త్రనియంతృత్వముఁ గల్గుదేవ మొకఁడుండంబోలు సర్వాధ్యుఁ డం
చనిపించున్ సకలస్వతంత్ర! శివరామా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 86

మ॥ వడిచే బొంగరమే రవోంకరణమున్ బాటింప నెంతోవడిన్
గడకన్ మింట భ్రమించుగోళముల యోంకారారవాధిక్య మే
ర్పడునే యూహ మదింప నింతయని? తద్రావంబె యోంకారవా
చ్యుఁడవౌనీరమణీయనాద మనిపించున్ వేంకటేశప్రభూ! ॥ 87

మ॥ అవికారున్నినుఁ జేర భూమ్యనలవాయ్వాకాశతత్త్వాళిదాఁ
టవలెన్ స్థూలవికారయుక్తతనువుండన్ దుర్ఘటంబద్ది మే
నవియన్ బొఱకమున్నె మానసబలవ్యాపారయోగంబునన్
శివనారాయణ! నన్నుఁజేర్చుకొనవా? శ్రీవేంకటేశప్రభూ ! ॥ 88

మ॥ పుడమిన్నీరము వీనిలోజ్వలన, మీమూఁటన్మరు, త్తాకసం
బెడమీకంతటనాల్గిఁటన్, బ్రకృతి యీయేనింట, నీచేతనే
ర్పడుబాహ్యప్రభ మాతనుస్థమగుచున్ బాలింప సృష్టింపఁగా
నడఁపన్ మాకును శక్తిఁగొల్పు పరమాత్మా! వేంకటేశప్రభూ! ॥

మ॥ భవదవ్యాజకృపారసంబు జనుకుల్ పైసోఁకఁగావచ్చుచో
నవినీతిన్ బడి నేనొనర్చునపరాధానేకముల్ దావవ
హ్నివలెన్ వానినిమ్రింగుచుండవలయున్ నిత్యంబుఁ గాకున్న ని
ట్లవియింపన్ జెడుగుల్ ననున్ జెనకనౌనా? వేంకటేశప్రభూ! ॥ 90

మ॥ "ననుఁగొల్వన్ వలెనన్నయాశ కనుగుణ్యంబౌ మనోదార్ఢ్య మీ
తని కీయన్ వలె"నన్నయూహ భవదాత్మన్ బుట్టదో? దానివా
నినె చేకూర్చుకొనంగనిమ్మ"నుచు మానిత్వంబు సంధించెదో
జనకా! బింకముడించె నీవెగతి శ్రీశా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 91

శా॥ రామో నీదరి కెన్నిమార్లొ? ముదల స్రంజించుకార్యంబుకై
పోమో యెయ్యెడనో జనించి మహిలన్? భూతస్పృహాజ్ఞైంద కే
మేమో పల్కెడిమా కెఱుంగనగునే యేష్యంబు? మన్నించి యో
స్వామీ! మాకుఁబ్రబోధమిచ్చుటకు రావా? వేంకటేశప్రభూ! ॥

మ॥ అహహా! నీప్రభ కోటిభాస్కరఘనాభాధిక్యమానంద్రము నా
కిహమం దంచుశతాంశమేని కనరా దేమంచు నోయయ్య! త
ద్గ్రిహయాళుస్పృహ మామకీనదురితవ్యాపారమేఘౌఘముల్
బహుళస్ఫూర్తిని నన్నుఁజుట్టుటనో యప్పా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 93

మ॥ నిరతంబు న్భవదీయనామమును వాణిం జేర్చుట ల్కృత్యము
"ల్పరమేశార్పణ"మంచు వానికి భవత్పాదస్థితి న్గూర్చుట
ల్వరదా! తెల్లమెకాదెనీకు? నినుఁ గొల్వజ్జూచునాకు న్భయం
కరవిఘ్నంబులు సోఁక నేమికతమౌగా? వేంకటేశప్రభూ! ॥ 94

మ॥ నిను ధ్యానింపఁదలంచువెంటనె కడు న్దీవ్రంబులై లౌక్యయో
జనము ల్మెండుగఁజిత్తము న్మసరుఁ దచ్చాపల్యతంజిక్కుబు
ద్ధిని జక్కన్గుదియింపఁ జాలమిని భక్తిన్నేర్పురాకుండె, ని
న్గనఁగా యోగ్యత కల్గుటెట్లొ? నిగమాంకా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 95

మ॥ ఎవరైన న్నినుఁగొల్వ నాసపడిరే నెంతేనియు న్వారిచి
త్తవికాసం బొనఁగూర్పఁజాలులలితోత్సాహంబు సంధింప కే
ల వికారంబులఁ గ్రుంగఁ గైకొనవు? తేలన్లేక భారాహతి
న్గవుదవ్వైపడువారిబాధ కనరాదా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 96

మ॥ అసలేమూఢుఁడ, నందులోమఱపు క్రోధాదుల్కడునేర్పరు
ల్వ్యసనత్యక్తముగాఁగ నీవిడినదీర్ఘాయుష్య మెట్లేగునో?
ముసుఁగౌ పూర్వఫలంబు తీఱకయమున్నుం దెట్టినూత్నాఘము
ల్వొసఁగన్బోవునో యామకోఁగదె దయాళూ! వేంకటేశప్రభూ!॥97
శా॥ ఎంతోయత్నమదేల? మేలుసమయం బేపార నావేళ నా
యంతస్సున్మఱలింతునీదెసకుఁ బొమ్మంచు నప్పృథాపహానినై
కంతుప్రేరితవృత్తుల న్మసముఁ జిక్కంజేయుట న్నేఁడు నీ
చెంతంజేర్ప నసాధ్యమయ్యెడి యశశ్వీ! వేంకటేశప్రభూ!॥ 98
మ॥ జనియెల్లం బొరపాట్లతోఁజనెడి వ్యర్థంబైన పూర్వార్ధము
న్ఘనయత్నంబున నుత్తరార్ధమునఁ జిక్కంజేయ యోజించు చుం
టిని, ప్రారబ్ధము సంచితంబు నిచట న్జేయూంతలేమానో? కా
వో?నను న్నీదయ యెట్లుతేర్చునో?స్వయంభూ! వేంకటేశప్రభూ!॥99
మ॥ "అతిసర్వత్రవిసర్జయే" త్తనెడివాక్యార్థంబు నూత్నంబె? యు
ద్ధతకామార్తతఁ గన్నుఁగానమిని లోక్యాసంఖ్యసౌఖ్యంబులం
బతితత్వంబుఁగడించి పాపఫలము న్వాయంగనే ర్చేదుటం
గతవార్ధ్బంధము లిప్డు వ్యర్థములెగా! నావేంకటేశప్రభూ!॥ 100
మ॥ కడుధీశక్తియు దేహదార్ఢ్యమును లోకం బేమొ నన్నుద్ధరిం
చెడునంచు న్నెరనమ్మి కోల్పడితిఁ జేసేఁత స్వారీ! శక్తులి
ట్లుడుగ న్బిక్కమొగంబువైచికొని యయ్యో!యంచు వాపోదు న
న్నడుగన్జేర నొకప్డుడే న్దలఁపవయ్యా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 101
మ॥ కలకొంచెంబున నీవిఁ జూపితిని వాక్పారుష్యముం జోపితిఁ
బలుక న్సత్యమెకొంటి, నొండ్లకొఱకై బాధైన సాధించితి
న్గలలోఁగా కిటఁ దైహికంబయిన దుష్కామంబు వర్జించితి
న్నిలువం జేసితి వాక్కు నీగణనఁ గంటే! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 102
మ॥ మదమున్న న్విషపాయిగాఁడు స్పృశియింపంబోఁడువహ్ని న్నరుం
డదిరా వచ్చుఫలం బెఱింగియును ద్రవ్యస్త్రీసుఖేచ్ఛం బడిం
బడిఁబాపౌఘములం జరించెడు నృశంసత్వంబున న్బాపమ
న్నది సద్యోఫలదాయిఁ జేయగదవన్నా! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 103

మ॥ ఘనకార్యం బొనరించి తన్బొగడిక న్గైకొంటకాదయ్య నే
నొనరింపందగుదాన మత్కృతము లెంతోసూక్ష్మభాగంబులం
ట నిజంబైనను నామనంబు నయపంథాచారియేగాని దు
ర్వినియుక్తంబుగ లే దటంచనెద శౌరీ! వేంకటేశప్రభూ! ॥ 104

మ॥ అదిరా! మానసలాఘవత్వము కృతం బత్యల్పమైనం బదిం
బది చెప్పంగనుచుండుటబ్బురము! శంపాచంచలం బౌర! న
ల్పదియారేండ్లవయస్సుదాఁక నొనరింపంబడ్డ మేల్కృడులం
జదువంజూడఁగ నేల? నీవెఱుఁగవా! నా వేంకటేశప్రభూ! ॥ 105

మ॥ గతమేమోగతమయ్యె, రోటఁ దలఁ జిక్కంజేసి రోఁకంటిను
ర్వాతి తప్పున్వలెనంట వెఱ్ఱిగద! భారం బింక నీదేసుమీ!
కృతముం జూచి యనర్హుఁడంచనెదో పోనీ పాపమంచుం దయా
మతిఁ గైకొందువొ? సర్వసంపదభిరామా! వేంకటేశప్రభూ!॥ 106

మ॥ అమలాంతఃకరణంబున న్మిగులనర్హంబౌ ప్రమోదూతమా
ఘము గృష్ణార్థములోఁ దృతీయఁదగు శుక్రప్రాప్తవారంబున
న్సుమదామప్రభలీనునీశతకముం జోడించు కేల్దోయి నీ
కమలాంఘ్రిద్వయికి న్సమర్పితము నాకై వేంకటేశప్రభూ! । 107

మ॥ యతిరాజెవ్వరు? నీవ ప్రత్యహము సాహాయ్యంబు మాకిత్తు వే
యతుకుం జెందవు, యోగసంస్థితి ననన్యాయత్తచిత్తంబుతో
డుత నాసర్వము నీపదాగ్రగతినుండుంగాత మాచంద్రస
ద్వితతంబౌచు, భవత్కృపాగురుకళాప్తి న్వేంకటేశప్రభూ! ॥ 108

శతకస్తబకము.

మాధవశతక కదంబము.

ప్రథమోపాయనము.

శ్రీ మహిళామణిన్ మిగుల చెన్నలరారు స్వరూపసంపదన్
హైమవతిన్ బ్రతాపమహిమాదికశక్తులచే సరస్వతీ
భామను సత్కళాగరిమఁ బ్రౌఢి - భరించుచు సర్వలోకిక
క్షేమకరైకమూర్తివగు శ్రీకరు నిన్ను నుతింతు మాధవా!॥

చ॥ భువి జనియించి యిప్పటికిఁ బోయెను నల్బదియారువత్సరాల్
చివరకు నేడుతేలిన విశేషము లెవ్వియుఁగానరావు ని
త్యవిధివినా; మదీయకృతమైతగు నెయ్యది కూర్పవచ్చునం
చు విధిలిఖించెనో యలఁతిసూచనమైనను లేదు మాధవా! ॥ 2

మ॥ స్మృతి యింతేనియు లేనివ్యక్తి కడుగంభీరంబు నావర్తఘో
రతరంగంబు భయంకరంబయిన పారావారమం దామహో
ద్ధతి నిందందును మున్గితేలుగతి నాద్యంతంబులున్లేనిసం
సృతియన్వారిధి నాదుయాత్ర యగుదెంచెన్ వ్యర్థమై మాధవా! ॥

ఉ॥ కావలెనన్నటుల్ వెలితిగానినికామవిహారియైన పా
రావత మొక్కచో సుఖపరంపర మైమఱ పొందియుండ న
ర్తావసరంబుఁజూచుకొని యాడకు ఱెప్పున డేఁగవచ్చి యా
లావు హరించి పోవునటులన్ మృతి పొంచెడుఁజెంత మాధవా ! ॥

తరల॥ ప్రబలమౌ ప్రకృతిప్రవాహము బాఱి మమ్ములనెట్ల మే
ల్గబగబన్ వడితోఁ బురాకృతకర్మముల్ పయిమూఁగ ని
ల్వఁబడఁ గాల్నిల దేమితోఁచదు స్వాంతయోజనసేయ నీ
యుబుసుపోనిప్రసక్తిలో సుఖమున్నె యేరికి మాధవా! ॥ 5

చ॥ ప్రకృతిబలంబుకంటెను బురాకృతపాపఫలంబుకంటె మా
కీఁకను విలక్షణంబయినస్వేచ్ఛ నొసంగితివొక్కొ? జీవవ
ర్తకమునఁ బుణ్యగౌరవముఁ దార్పఁజరించెడుచోటఁ జిత్తముల్
తికమకనొంది పాపములతెన్నునఁ బర్విడుచుండు మాధవా! ॥ 6

శా॥ పుట్టంధుల్ కనుగానరామి పతనంబుల్ కాంచుట ల్సాజమా
కట్టా! కొంతవివేకముండియు నసత్కార్యంబులన్ మూర్ఖపున్
బట్టుల్ దాల్చి ప్రపంచమాయఁబడు టేప్రారబ్ధమో? చూచుచున్
నట్టేటన్ బడి యెంతగింజుకొనినన్ వ్యర్థంబెగా మాధవా! ॥ 7

ఉత్సాహ॥ పూని యంతరాత్మతెల్పుబోధమాని స్వాభిమా
నానిసర్గసృష్టి భ్రాంతినంది పూర్వపాపముల్
పో నడంపఁబోక పెంపుఁబొందఁ జేయుచుండుమా
కౌనె పాపముక్తి యెన్నఁడైనఁగాని మాధవా! ॥ 8

చ॥ జనిజనిఁ గ్రొత్తపాపముల •సల్పెడుమా యఘసంచయోగ్రకృం
తనము యుగాంతకప్రళయదర్పమునందగునేమొ నీకుపా
వనకృప; నంతెగాని యడఁపన్ వలె మేమె యటంటసున్న యా
పెనుపు నడంచియోసుకృతిఁ బెంచియొ తేర్పుముమమ్ము మాధవా॥9

వృ॥ కృషివాణిజ్యములను నష్టంబై కీలెడలిపడెడువారికిఁ
సుషిమాదృష్టిని గ్రమవృద్ధిన్ రాజులు ఋణమిడి కనునట్లుగఁ
విషయాప్తిన్ సుకృతముపోవంగన్ వీడ్వడియెడు ననుఁబోంట్లకున్
దృషబోఁ బున్నెము నెరవీరాదే తీర్పమనుభయమె? మాధవా!॥ 10

చ॥ ప్రకృతియెడారి కోరికలు బాడబవహ్నులు ద్వంద్వముల్ నిదా
ఘకృతఖరాగ్నివాయువులు కామముఖారులు దావవహ్నివ
ర్షకప్రళయోగ్రమేఘములు ప్రాణులకీకలిశక్తి తప్తగం
ధకమును గ్రక్కుపర్వతము తాలిమి నిల్చుటయెట్లు మాధవా!॥ 11

మ॥ ప్రకృతిశ్యామ భ్రమమానురక్తిఁగొలుపన్ ద్వంద్వాయుతోరుస్థలిన్
వికృతిన్ సంజనితున్ బరుండనిడి తద్వీర్యంబఱన్ షణ్ణిరో
ధకు లుగ్రంబుగఁ గాలుసేతులకు బంధంబూన్చినొక్కన్ గలి
ప్రకటైరండరసంబు నుఁగ్గిడఁగఁ బాపంబెచ్చదే? మాధవా!॥ 12

వృ॥ కామాదులను గొల్వుగారడీఁ జూచుటై
నీమానఁ గలితెల్వు నీతులే పాడుటై
వేమారు లఘుయుక్తవీథినే యాడుటై
యే మెట్లునినుఁజేరుటీశ్వరా! మాధవా!॥ 13

శా॥ యోగంబో! యజనంబొ! భక్తియొ! యెటో యోజించిపూన్చిన్ నినున్
రాగంబొప్ప సమాశ్రయించు నెడ నైంద్రంబైనవిఘ్నక్రియో
ద్వేగం బాత్మకుఁ దావకాస్యకృతులన్ బేరాసలన్ గొల్పు న
య్యో! గెల్వంగలమెట్టు లీబెడద, నీవూహింపుమా! మాధవా!॥ 14

వృ॥ ఆదె వసంతుఁడు క్రొత్తచిగురుల నలరుటలుగులు నూటెడిన్
గోదమత్తుమ్మెదనారిరవమదె కులుకుటువిదలువారెపో
యెదిరి చిల్కహుమాయిపయి మరుఁ డెగిరినుముకుచు ఁబూగదల్
గుములుగా నిగిడించెడిని యెటు కుమురుకొనుమది మాధవా!॥ 15

మ॥ స్మర సంసృష్టమహేంద్రజాల మెటులో మాయించినన్ గ్రోధమ
త్సరలోభోన్మదపట్టభద్రగతి సంస్థాపించు రంధ్రంబు నె
ట్టిరవంతే న్గనినంత నాకపతి "గాండీవంబు" గాఁదోఁచె మా
చెఱలిప్పట్టున బాసటై యొసగఁవే చేయూఁతమున్ మాధవా!॥ 16

వృ॥ అదేమో! భయోద్వేగమత్యంతమైమదిన్ని యెడన్నిల్వుమాయత్నముం
గుదింపన్ గుదింపన్ దిగుల్పుట్టెడుంగదే! రమ్ము రక్షింపఁగా మాధవా!॥

మ॥ కనిపాఱేసిన గాలికిన్ బెఱుగుసీఁగల్ దోమలుం బోలు మా
కనుకంపన్విడి కానఁజాలనిరహస్యస్థానము న్జేరియుం
డిననీకేమిసుఖంబు? మానుషులఁగాని, చేష్టలంగాని కాం
చినచో నీకు వినోదమై ముదములన్ జేకూర్పవే మాధవా!॥ 18

మత్తాక్రీడ॥ కన్నబిడ్డకుఁ బాలొసంగిన కఱఁగు నన్నున మాతావసుం
బన్నభ్రాంతిని దాది మోమున నతనిచూఁకెడి మూఢరీ
తి న్నయంబునుపీడి యీప్రకృతిన్ మమున్ బడనూఁకి నీ
వెన్నఁ డేమఱియైనఁ గన్గొన వెదికతంబొకో? మాధవా!॥ 19

ఉ॥ సత్యములేదెలేద, కొనసాగిననుర్ నెపమూనియుండు నౌ
ద్ధత్యముమెండు మోస మహహా! పరిపూర్ణము రంకుబోవుటల్
నిత్యపథంబు లిట్టియవనీతుల కాకరమైనదుష్టసాం
గత్యము నాకు నేటికని కన్పడకుండెదవొక్కొ? మాధవా!॥ 20

అంబురుహము॥ పున్నెముచెల్లినవెంటనెజీవము భూమిఁబుట్టునటంద్రహో
యన్నిఁట నీకలియం దటుఁబుట్టెడి యంతకుర్ గలదే యఘం
బెన్నఁగ నెంతవిరోధికినేనియు నిట్టిహైన్యము నీకు మా
పన్నశరణ్య! సతావనదివ్యపదాబ్జశోభిత మాధవా!॥ 21

మ॥ గిరిపాతంబుల హాస్తిఘట్టనల సంకీర్ణాహిదష్టాళి కిం
కరసంఘర్షణలర్ దవాగ్నిహాతులర్ గష్టంబులెన్నేని మే
ల్దరహాసంబుననోర్చి నిన్గొలిచి ప్రహ్లాదుండు రక్షార్థ్వాతర్
వఱలెర్ దానసొకింతలే కెటులుతరింపర్ జాలుదుర్ మాధవా!॥ 22

శా॥ కారావాసభరంబు తప్తసికతాగ్రస్థానభారాంచిత
ప్రారంభంబు కశాప్రహారములు నిర్దాక్షిణ్యసూచీముఖ
క్రూరాక్షిద్వయభేదనంబుఁ బువులర్ గొట్లాటగా గోపన
శ్రీరంజిల్లె వృథామొఱల్ గొలుప తీఱే మాకిటర్ మాధవా!॥ 23

మ॥ కలసర్వస్వమెగాక నీకొఱకునై కన్నైన మేనైన నా
కులపాటింతయులేక యీఁగినభక్తుల్ రక్షణార్థత్వసి
ద్ధులుగా కీననుబోటి స్వార్థపరులందున్ సిద్ధికన్పట్టునే?
తలపై కెత్తి "ప్రసీద!" నాఁ ద్రప హృదిన్ దట్టాడెడిన్ మాధవా!

మంజుభాషిణి॥ ఇటుచూడుమీ! తొలఁగి యేగనేటికో?
మటు మాయమై చనఁగ మానుకొందునే?
త్రుటియైన నీస్మరణ -తోడునీడవై
నటియింపు నీవెగతి నాకు మాధవా! ॥ 25

మ॥ సిరిపోఁ గానలడస్సి యప్పునకు స్వస్త్రీ పుత్త్రకుల్ దాల్మితోఁ
బరదాస్యంబునఁగ్రుంగఁ బ్రేత వనసంవాసంబునన్ బుత్త్రు దు
ర్మరణంబుంగని భార్యకంఠమునుద్రెంపన్ దెంపువాటించి నీ
చరణధ్యానము వీడఁబోవని హరిశ్చంద్రుండె రక్షార్థ్యుఁ డే
మఱుమాబోంట్లవిలాప మర్థ్యాదశకిమ్మా! యెమ్మెయిన్ మాధవా!

మ॥ అలఁతన్ మిక్కిలిసోలి యస్థిగతదేహం బల్లలాడంగ నీ
ఘలునన్నంబును లేమిఁ బెన్మొసలి కాలున్ లాగదూఁగాడి నీ
తలఁపేదిక్కుగ వేలవత్సరము లుద్యద్ధ్యానియై హస్తిగా
కిల నాబోంట్లకు? రక్షణార్హులగుచున్ స్వేచ్ఛన్ గనన్ మాధవా!
శా॥ నీవారన్నమెభుక్తి జీర్ణవసనానీకంబెపైకప్పు నెం
దేవీక్షించిన నింట నెప్పుడయినన్ నిప్పచ్చరం బింకసం
తోవిస్తార మహైన నిశ్చలత నెంతోభక్తి నిన్గొల్చి స
ద్భావుండైన కుచేలు నర్హతకుఁ బాతాళాంతరస్థంబు మా
భావాంధత్వము నీదయార్హదశకున్ బ్రాపెట్లగున్ మాధవా! ॥28
మ॥ విపరీతప్రతిభాషలన్ గ్రియల దుర్వీర్యత్వమున్ జూపుచున్
గృపఁబోనాడి సుసాధువర్తనులకున్ గీడ్పాటుసంధించు ని
త్రపులాపాపుల శిక్షకై వెడలు నీప్రస్థానకాలంబునం
దపనేయంబని కూయిబెట్టుటకు వెన్కాడమ్యోడిన్ మాధవా!॥ 29
మ॥ తనుధర్మంబగు స్వప్రయోజనపరత్వంబూని నాదైన్యమే
ఘనమన్ యోజనయుండియున్ మనసుజక్కంబట్టు దింకింతకం
టెనుదీవ్రంబగుదీనతన్ సుడియువానిన్ దెల్పు నీవేగుచుం
డినచో నామొఱ దుర్నిమిత్తమగునన్ జిత్తమ్మునన్ మాధవా! ॥30
శా॥ పాలన్ జక్కఁడసోకినట్లు సరసవ్యాపారసాహిత్యవా
గ్జాలంబుల్ జిగిమించు ప్రస్తరణమై సప్తస్వరోద్గీర్ణరా
గాలాపామరసత్సుధాంకితములై యం దీవుక్రీడింప నీ
బాళిన్ ద్రుంతునోయంచు విన్నపముదెల్పన్ జంకుదున్ మాధవా!॥
మ॥ శ్రితరక్షాగతి నీవు సర్వభువనశ్రీరంగమధ్యంబులం
దతిపుణ్యాత్మకులన్ బతివ్రతల సత్యప్రౌఢులన్ మానిసం
తతులన్ శ్రేష్ఠుల సర్వసత్కృతులతో ధన్యత్వముంగూర్చుచో
నతికింపంగమకింప నాచెఱల విఘ్నాశంకచే మాధవా!॥ 32
మ॥ తిరుశైలోన్నతపీఠదేశముల సాంద్రీభూతకేళీవనో
త్కరనానాసుమసారభార్ద్రిమయి చక్కన్ వీఁచు నాపిల్లతె
మ్మెరలన్ నిద్దపుభక్తిబృందములతో మేల్ హాయి వర్తించు నీ
వరసౌఖ్యంబున కంతరాయమని తెల్పన్ నాసాదన్ మాధవా!॥ 33

శా॥ అంతేలేని ప్రపంచసంతతులలో నష్టపుకాఁదగ్గమే
ల్సంతుల్ ఘోషణముల్ మృతుల్గుఱిఁచిరచ్చలేనసి క్షీరాబ్ధిలో
వింతౌ పాన్పున మేనువాల్చి యచటన్ విశ్రాంతినిద్రించు నీ
కెంతే భంగకమంచు నించుకయు నోరెత్తన్ వెఱన్ మాధవా!॥ 34

శా॥ "అమ్మనడ్గకపెట్ట" దన్నటుల నాయారాటపున్ గారణం
బెమ్మెనే న్జవివేయఁజూడ సమయం బింతేని గన్పట్ట దం
తమ్మె కర్మముజారుదాఁక నిటు లేఁదట్టాడినన్ గాని వీ
నిమ్మెఁద్రిప్పవె? కర్మమెల్లఁజనుటంకెన్నాళ్లకో! మాధవా! ॥ 35

పు ష్ప మా లి కా బం ధ ము.

చ॥ అలరులజాలరు ల్భయనయద్వయసాదృతి గీతిరీతి నీ
నెలవులఁ గ్రాలఁగానునిచి నిన్గొనియాడెద నాదభేదవృ
త్తులఁ బలుజాలులై మధువిధు ల్మధుసిర్ఘురిఁ బారి నీరిరం
సల నలతల్ లయింప సరి సద్రసవత్త్సవసేవ దైవమా! ॥ 36

శా॥ కాలేనోచ్చునో? చేయినోచ్చునోకో? భక్తత్రాణతీవ్రాస్థచేఁ
జాలున్ మూలయు నెన్న కేయుటికె దజ్ఞానాంధులౌదుష్టులెం
దాలోచింపరు తాకుతప్పుటలు స్వాస్థ్యంబూను నిన్జూడకే
నాలో జంకునఁ బీచుపీచుమను నన్నా! గుండెలో మాధవా!॥ 37

మ॥ అవులే! మిక్కిలిశ్రద్ధ నన్యములలో నాకృష్టుఁడైనట్టులుం
టివిగానీ మఱి దొంగచూడ్కులను వీనింగూడ నష్టపుచూ
చువిశేషం బితఁడెగ్గనే యెఱుఁగఁడంచున్ లోనభావించెదే?
నవులాటా? యిఁకనైన రమ్మిచటి కన్నా! వేడెదన్ మాధవా!॥ 38

శా॥ నామాటే భవదాత్మలేనియెడ నిన్నాళ్లిట్లు జీవింపఁగా
సామర్థ్యంబది నాకెగల్గెడినె? సాక్షాద్భక్తియున్ వెల్గునే?
శ్రీమంతంబయి తుష్టినీఁగలుగు నీక్రీఁగంటి మేల్చూపు నా
పై ముంపై పనిఁగొంట నిక్కమని తెల్పన్ సాగెదన్ మాధవా!॥39

శా॥ అబ్బో! నీవటులోరమోమిడి త్వదాస్యంబున్ గరాగ్రంబు చా
టబ్బన్ బెట్టుచు మందహాసమున లక్కాంబన్ గనుంగీటు నీ
తబ్బిబ్బేఁగనలేనె యేటికిటులీతాటోటు వాగింపఁబో
కబ్బా! దండము నీదరిన్ గొనగదయ్యా! వేగమో మాధవా!॥ 40

మ॥ కలిగెన్ నీమది **నా**పయింగృప యశంకం బౌచుఁ గాకున్న **నా**
నిలువెల్లన్ గరి నిండు గద్గదిక కన్నీ రిట్టలంబై యిటుల్
కలుగన్ గారణమున్నె నిద్దలపఁగాఁ గన్గొ మ్మిటుల్వచ్చి, **నా**
పలుకున్ సత్యముఁ జూడనైన నిటురావా! కాంచవా! **మాధవా!**॥

మ॥ నడువన్ జాలని వానికేగదవె చెంతన్ సాయముండన్ దగున్
గడిదేఱన్ మఱి సాయమెందులకు? భక్తశ్రేష్ఠులా వారివెం
బడి నీపోవుట **ముఖ్యమా?** తదితరవ్యక్తిన్ **సుమార్గం**బునం
దిడఁగా **ముఖ్యమ?** చూచి నాకొఱకు రమ్మా! సమ్మతిన్ మాధవా!॥

శా॥ నీచూపేకరవయ్యె మాకెపుడుఁ, బోనీ పిల్వఁగాఁ బిల్వఁగా
నేచాఁటన్ నిలుచుండియో పలుకు దీవెన్నాళ్ళకేనంచు నో
రాఁచన్ వీనులటిక్కఁజేసి వినఁగా 'నాఁ' లేదు 'నూఁ' లే దిదే
మీ! చాతుర్యమ! పల్కెయింతకనకంబే! యింకెటో? **మాధవా!**॥

ఉ॥ 'ఓ'యనఁగందెదే? నడువనూనినఁ బాదము లర్గిపోవునే?
న్యాయవిచారణం బొకక్షణంబునకే తలక్రిందులౌనె? యె
బ్బే! యెటుఁజూడఁ జాల మిదియే? సరసం? బెటనేర్చినావు? మా
నాయనగాదు! తుంటరితనం బెపుడెర్గవు రమ్ముమాధవా! ॥ 44

ఉ॥ నాకనకంబుపెన్నిధి, గుణంబులకుప్ప, సుధామరీచి, మా
ఊకిడు కల్పవృక్షము, నయప్రభనోమెడికామధేను, వెం
దాఁకలి దప్పి శ్రాంతి యన కాశ్రితరక్షకుఁ బర్వులెత్తు సు
శ్రీకకృపాఝురంబు ననుఁ జెందు టికెన్నటికోయి! మాధవా! ॥ 45

ఉ॥ పోకుము పాఱిపోకు మెటొపోయిన తప్పును నాకు వీనిబా
ధాకఠినత్వమంచు మదిఁ దద్దయు నమ్మదవేమొ? మించుట
త్రాకల నీడ వెంబడినె రాక తొలంగునటోయి నీపుర
మ్యాకృతిఁజూప కేకళలనాడినఁదప్పునె 'రమ్ము' మాధవా! ॥ 46

శా॥ నీ వన్నింటనునిండియుండుటనె మానిత్యోత్సవంబుల్ మనున్
నీవే సర్వమువీడియేగినను లేనేలేవుసర్గంబు లే
ప్రావీణ్యంబున నెందుడాఁగెదవు సర్వవ్యాపి! నాప్రోల నీ
యావిర్భావము కల్గనేవలయునయ్యా! రూఢిగన్ మాధవా!॥ 47

ఉ॥ ముష్టికి మొండిబండ శరమున్ బొనరించెడురీతి నిన్ననన్
గష్టములోర్చి యన్నముదకంబునునూపిరినాపి నీదరిన్
శిష్టగుమోడివేయనిది చెల్లదె? యోగ్యతకల్గదే? భళా!
యిష్టమువచ్చినట్లు విధియింపఁగ జంకవుసుంత మాధవా! ॥ 48

ఉ॥ చిత్రపుఁబల్కు కర్మమునశింపనివారికి ముక్తిలేదె? స
త్పాత్రత కీనిబంధనము బాధకమౌనె? యెఱుంగమొక్కొ? సా
విత్రికథన్ మృకండజు పవిత్రచరిత్రయు నీకుఁయీవికే
మాత్రము నడ్డుగల్గునె? సమస్తజగత్ప్రభువంద్య! మాధవా! ॥ 49

మత్తకోకిల॥ ఏనెపంబుననైన నామము నెవ్వఁడేనియుఁ బల్కుచుం
బ్రాణమీగినవాని పాపము భస్మమై కనుమోక్షమున్
మానితంబగుభక్తి నిత్యము మాన కాత్మపథంబునన్
ధ్యానమూనెడువాని కెయ్యది దాఁచియిచ్చెదు? మాధవా! ॥ 50

శా॥ ఏదోకోరికఁగోరి నీవొనఁగ నేనేమించు శ్రేష్ఠుండనన్
మాదమ్ముంగొని నీకునాకుఁగల ప్రేమగ్రంథిఁబోఁద్రెంచి చే
దాదూఱుంబడ నంతవెర్రినొకొ? నిత్యం బూరకే పాడ వీ
ల్గాదన్ వారలుగల్గ రుండినను గల్గంబాఱ నో మాధవా!॥ 51

ఉ॥ రాముఁడ! సోముఁడా! యనిన రంజిలుదో? నినుమించువారు లే
రీమహి నీకునీవె తగు నీడనఁగా మదిసంతసింతువో?
పామరు లట్టులే వినుతిపాఠము లీవును మెచ్చుకొందువే?
యేమెయి సేవ నీహితమొ? యేర్పడఁబల్కఁగరాదె? మాధవా! ॥ 52

ఉ॥ నీవుగ్రహింపఁబోవనెడునిశ్చయమున్నను మంచిమంచివే
వేవియొ యేటితెచ్చి కడునెక్కుడుభక్తిని జేయిఁజూపి యా
యావరణీయవస్తువుల నన్నిఁటి మేమెగ్రసించుమాత్రకే
లావుగసంతసింతువె? భళా! యిదినైజమె యెందు? మాధవా! ॥ 53

శా॥ నాలోనుండెడు నిన్నుఁ దుష్టిపఱుపన్ సౌఖ్యంబులం దేనె ని
త్యాలోలాత్మతనున్న నీకునుసుఖం బత్యంతమౌగాదె? యా
లీలన్ వాయువు నన్నపానములునున్ లేకుండఁగా మాడి నీ
కేలగ్గిచ్చినవారలయ్యెదరయా? ఋష్యగ్రణులు మాధవా! ॥ 54

శా॥ పోని మ్రట్టులగాక కట్టఁ దిన సొమ్ముంగూర్చుకోలేని య
జ్ఞానాశక్తులకై నిజార్జితములోనన్ గొంత వెచ్చింప తా
నేనిన్ సౌఖ్యమువీడి పిల్సులుప నౌనే నీకుసంతోష మో
దీనానాథజనార్తివారణయశోర్ధీ! చిన్మయా! మాధవా! ॥ 55

చ॥ వినుతి సహస్రనామముల వేయివిధంబులఁ జేయుకంటె నొ
క్కనికిఁ దదార్తిపోనడఁపఁ గల్గినసాయమొనర్ప ధన్యవ
ర్తనమని నీకు హెచ్చగుముదంబిడుటంచు దలంతుఁ బొట్టనిం
డునె పదివేలురిత్తలునుడుల్ పచరించిన నీకు మాధవా? ॥ 56

శా॥ ఆలన్ అప్పులఁగూడ నీస్థితియదార్థంబైనఁబంచేంద్రియ
శ్రీలీలల్ కనుపింపలేమి నవి సత్ప్రేమన్ బ్రదర్శింపలే
వేలా! నిగ్గన మాకు నానినుతు లోయీ! యింద్రియజ్ఞానజీ
వాళుల్ మాపరిచర్య నీకొసఁగలేనా? మోద మో మాధవా? ॥

సుగంధి.॥ నీడిపేరు మాదినోరు నీతియో వినీతియో?
రాదుచెప్ప పోదుదెప్ప రాగమో విరాగమో?
యేదిలేదు కాదుసోదె హేయమో యుపాయమో?
వాదులేల సాధులీల వచ్చి తెల్పు మాధవా! ॥ 58

శా॥ ఏనింద్యాకృతినో సకాశమున కీవే తెంచి నానేరమిన్
"రానూవచ్చితి పోనుఁబోయి"తను మర్మంబాడకే చూపుమీ
నీనైజంబయి యెట్టిలోకములయందేన్ సుప్రసిద్ధంబు ని
త్యానందప్రద దివ్యమంగళకరంబౌరూపమున్ మాధవా! ॥ 59

మ॥ నినుఁ జూడన్ బెనుపొందుకౌతుకమునన్ నిత్యంబు రమ్మందు న
త్యనుకంపాగతి వచ్చెదేని భవదీయంబైన విశ్వాకృతిన్
గనుఁగోనాదునో లేనో? నాదయినయుత్కంఠానురూపంబుఁగా
మునుమున్నే ఘనదార్ఢ్యమి మ్మచలదాత్మున్ జేయఁగా మాధవా!

వృ॥ ఇట సుఖమల్పము భరమగుదుఃఖమె హితమిడువారలె లేరుగా
యెటఁగనఁ బాపపుపనులకు నాసల నెసఁగొనఁజేయుటె యెందుగా
త్రుటియును నీ వెట నెసఁగుటెఱింగియు దొరవని వేడుటె లేదుగా
అటమట మెండగు నిటఁజరియించిన ననుట నెఱుంగవె? మాధవా! ॥

మత్తకోకిల॥ అన్నివస్తువులందు నుందను టాలకించిన యాదిగా
నెన్నరాని కడిందిచింత వహించెఁజిత్తము నిత్యమే
మన్నమున్ బచనంబొనర్చెదునప్పుడున్ దినునప్పు డీ
వెన్నిబాధల నొందుదోయని యేమిసేయుదు మాధవా! ॥ 62

శా॥ అయ్యో! మాయతిచారసంజనితరోగాక్రాంతి నీవెంతఁగా
డయ్యంగల్గునొ? మాకురాశఁ దగవాడన్ గల్గుపోరాటలన్
బ్రయ్యంబడ్డయశక్తుతో నెటులుగాఁ బ్రాణంబు లీవీగెదో?
అయ్యా! దుర్భరగర్భవాసముల నెట్లల్లాడెదో? మాధవా?! ॥ 63

శా॥ సృష్టింగల్గెడిజీవకోట్ల సుఖసంతృప్తుల్విశేషంబులే
ర్కష్టంబుంబడువారె పెక్కు రఖరాక్రాంతిం జెఱంబొంద నీ
కిష్టంబయ్యెనె? బాధ దేహమున నొక్కిం తెక్కడో తోఁప ను
త్కృష్టాస్వస్థత తోఁచుమా కటులఁగాదే నీకునున్ మాధవా!॥ 64

శా॥ నీవేలోకముగా భజించినను రానేరా నెటోవచ్చితే
నీ వద్దే మఱిపుట్టరానిగతి సంప్రాప్తాత్మ జీవాళికిన్
నీవైదగ్ధ్యమదేమొకాని యరులై నిన్దిట్టువారిన్ బ్రదుటిన్
శ్రీవైకుంఠముఁ జేరబంపెదవు దాక్షిణ్యంబుతో మాధవా! ॥ 65

శా॥ ఐదేళ్లప్పుడె తండ్రిహింసలకు జంకన్ మానెలే కెప్డు నీ
పాదధ్యానసమాధి నిన్గొలుచునా ప్రహ్లాదు సంసారదు
ర్వ్యాదోరాశినిద్రోసి తజ్జనకు నీకత్యుగ్రవైరిన్ దయా
ప్రాదుర్భావత నిట్టె మోక్షమునకంపన్ న్యాయమే మాధవా! ॥

ఉ॥ అంతటిచిన్నవాఁడె ధ్రువుఁ డట్టు లనన్యమచంచలంబు న
త్యంతపవిత్రమాత్మకృతమైనమహార్చన నిన్నుఁగొల్వఁ గ
ర్మాంతముదాఁక నేలుమని యల్లన మాయనుద్రోసినావు దు
ర్దాంతునిగంసు వెంటనె సుధర్మకుఁబంపితివెట్లు? మాధవా! 67

చ॥ వినయము ప్రేమ భక్తిఁ బ్రభవించెదుత్వద్గతమానసోరువ
ర్తనములకంటెఁ జూడ శతధాబలవత్తరగాఢతీక్ష్ణభా
వనమును బెంచు నీపయిని వైరసమాకలనంబుఁబూన నం
చును దినచర్య స్వానుభవశోభ నెఱింగెదనయ్య! మాధవా! ॥ 68

వృ॥ బలిమాలన్ మఱిభంగపడన్ గనుపట్టవు నీ వొకనాఁటికే
నతిక్రూరత్వమునంది శఠించినయప్పుడుగాని జనింపదే?
మఱి నాపై దయ? మాటలికేటికి? మానముమాని వెలార్చెదన్
శతధా నీదగుశక్తిసమస్తముఁ జక్కనినిల్వుము మాధవా! ॥ 69

మ॥ గురుఁడౌశుక్రుఁడు మోసమాననిన సంకోచింప కత్యంతభ
క్తిరసావేశత వానిసర్వమును నీకే ధారవోసెంగదా!
సరసుండై బలిచక్రవర్తి యది నీశౌర్యార్జితంబట్లు ని
ష్కరుణన్ వానిరసాతలంబునకుఁద్రొక్కన్ బాడియే? మాధవా! ॥

రథోద్ధతము

ఇంటిగుట్టు బయలెక్కనంచు నా తుంటరీ! తిరిగితోఁచె దాత్మలో?
నంటియుండు మట నాడకీడకున్ గెంటిపోక పరికించి మాధవా! ॥

మ॥ నినుదూఱన్మనసౌనె నా కిచట నానిశ్రేయసాధానవ
ర్తనపుందిట్టపుఁబట్టుగొమ్మవు దురంతంబైనప్రారబ్ధవా
హినికిన్ దేపవు సంచితోపలచమూహేరాళవర్షంబునా
పను వజ్రాంచితఛత్రతుల్యుఁడవునై వర్తింతు వోమాధవా! ॥ 72

వృ॥ నాకాహారము పానీయంబును నర్మసఖిత్వమె కాక యా
లోకింపంబడి చేకోఁగాఁబడులోకములన్నియు నీవెగా
శోకాద్యుగ్రవికారాదుల్ నినెచూపును మిక్కిలిప్రాపుగా
నాఁకొంటింగడు నీకై నిన్వీడనాడసహింతునె మాధవా? ॥ 73

శా॥ నేనే నిన్హృదినాపి యెచ్చటికినేనిన్ బోవనీనంచు దు
ర్మానిత్వంబునఁ బల్కనెప్పుడును సమ్మానార్హులై భక్తిని
ష్ఠానూనత్వముతోఁ జెలంగుమహితుల్ చాలంగనున్నార ల
ట్లైనన్ నీవు సహస్రధాముఁడవు కావా కోరినన్? మాధవా?॥ 74

వృ॥ నీదాసదాసానుదాసాంఘ్రిరేణ్వామనిన్ శ్రేష్ఠమానం చెదన్
నేదాల్పఁగాఁజాలుసర్వాత్వసిద్ధిన్ మహిన్ నిత్యముంగోరెదన్
గాదంచు నీవట్లుపోఁగాదటంచున్ దెగం బల్కనేనెప్పుడున్
నీదండయున్ వారినిర్ణిద్రమా ప్రేమనే కోరుదున్ మాధవా! ॥ 75

చ॥ కదలఁగనీక పెన్విసుపుగాఁగనుపింపఁగ నిన్ను నెప్డునా
హృదయమునందె నిల్పుటలు హింసయొనర్పఁగఁగాదుసు మ్మనం
తదశల నీ వనంతగుణతన్ సుఖమొందెదుగాదె నీకు నె
య్యది విసుగయ్యెడున్ బహుదయాపరచిన్మయమూర్తి మాధవా?॥

పంచచామరము॥ అనాథనాథ! సర్వకారణా! భయాపహారణా!
ఘనాఘనాశకానురాగగౌరవ ప్రసారణా!
మునీంద్రవంద్యవేదపాదభూతకృద్వసుంధరా!
దినేంద్రకోటితుల్యదివ్యదీప్తతేజ! మాధవా! ॥ 77

చ॥ పిలిచిన మాఱువల్కవని ప్రేమమెయిన్ జనుదేవటంచు క్రొం
దలపడితిన్ బహిర్విలసనంబుల నీపొడఁ బోల్చలేక, లో
పలఁగల నాసహస్రదళ పద్మమునన్ సుఖముండి హృణ్ముఖో
చ్ఛలనజనాదరూపమున సన్నిధినిచ్చు చుఱుంగ మాధవా! ॥ 78

వృ॥ కడున్ బసితనంబునుండియును మేల్కరుణ పైవారఁగా
వడిన్ జెడుగొనర్చు వేళలను సుస్వరము పెంపొందఁగా
ముడుంగక సదా చెవిన్ హితముగాఁబొనరదే కీడగున్
సుఁడీ! యనెడి యంతరాత్మగతిఁ బోల్చుదు నెనిన్? మాధవా!॥ 79

ఉ॥ ఊహల నొచితిన్ నుడులనొప్పగుపొందిక నిన్నుఁగొల్చు స
న్నాహమునన్ వినమ్రతయు నల్వురుమెచ్చెడు లాగొనర్చు మే
ల్సాహస మున్నె నాకనుచు జంకెద; నెవ్వరిమెచ్చుకోలు నే
లా? హృదినున్న నీకు హితమైనఁ; గృతార్థుఁడ నౌదు మాధవా!॥

మ॥ పొడవో పొట్టియొ లావొ సన్నమొ సుఖంబో కాదొ భాగ్యంబొ లే
మిడియో నేర్పొ జడత్వమో రసమొ తన్మిథ్యాత్వమో నాఁక యె
ట్టెఁడుపీఁ డన్ వగలేక మేలుపరిపాటిన్ గూర్తు నీప్రేమ మొ
ప్పొడు; వ్యత్యాసము వారివారికృతి సంభూతంబెగా మాధవా! 81

వంశస్థవృత్తము.

• సమస్తవిద్యాసరసప్రసారకా! సుమంగళప్రాంశువసుంధరాధిపా!
భ్రమజ్జనోత్తారణపాండితీధురా! నమోనమస్తే నతనాథ! మాధవా!

చ॥ కరములుమోడ్చి నిశ్చలతఁగైకొనినిల్చుటె నీదుసేవయై
పఱలునె మాకుఁ జేరఁజని పాదములొత్తుటకో డప్పిపోవఁగా
సురుచిరనీరమిచ్చుటయొ చొక్కఁగ వీవన వీఁచుటో యొకం
డెఱుఁగము నీదుపోబడి విశృంఖలవేగమునొంద మాధవా! ॥ 83

ఉ॥ సన్నిధిలేదు సేవకను జాలి ప్రమాదఫలంబెగాక యే
మున్నది? చూడ నీచరణమొక్కటికే ధరచాలనప్పు డో
యన్న! తరంబెఱుంగని యపాళ సలంపురు చుంటెగాదె? యా
పన్నజనార్తివారణశుభాకృతి రాగదవయ్య! మాధవా! ॥ 84

చ॥ పఱపినసృష్టి తన్నియమబద్ధముగాఁ గొనసాగుచున్ దదం
తరములనున్న నిన్ను బహుధాపరిచర్యలఁ జొక్కఁజేయఁగాఁ
బరవశమైనఁ గన్మొగిచి భవ్యసుషుప్తిసుఖంబుఁజెందెదో
మఱలని దివ్యయోగికసమాధి సమీహితవృత్తి? మాధవా! ॥ 85

శా॥ ఏలా! లేవవు! మత్తకోకిలలసాహిత్యంబుఁ బాడన్ శ్రమల్
ప్రీలం జక్కనిపంచచామరములన్ వీవంగఁ బల్లావులన్
గ్రాలంజాలిఁ జంపకోత్పల సమర్చన్? మేలు మత్తేభశా
ర్దూలాక్రాంతినిగాని లేవవో? లగింతున్ వానినిన్ మాధవా! ॥ 86

వృ॥ వృత్తములలోనఁ బరమోత్తమపరిమళము హత్తు
కుసుమాఖ్యముల తావియున్
జిత్త మిగురొత్త నుడినెత్తు ద్విజసత్తముల మొత్తముల
రాగముల యీవియున్
సత్తువ లెసంగ నిను నెత్తుకొనిస్వారిజనుమత్తమృగరాజములఠీవియున్
గుత్తముగనుండునని యుత్తరిరచింతుఁగృతిఁజిత్తమునకెక్కెడినె?మాధవా!

శా॥ సర్వజ్ఞుండవు సర్వశక్తుఁడును నీస్వాధీనముల్ గుంపులై
సర్వజ్ఞానములున్ సమగ్రగతి నీసాన్నిధ్యముం దాడునం
తర్వాణీంద్రుఁడవైన నీకు రుచియౌనా? వచ్చియున్ రాక నేఁ
బర్వంజేసెడిపద్యవైఖరులు నాభావంబులున్ మాధవా!॥ 88

గేయం॥ ధ్యానమనుకొల్మినీగానమనుమేల్మినిడిదానిపయిఁదాల్మిమెయి
నూహాలఁ । సాన రుచులీనఁగాసూనములుగా ద్విజవితానములుఁగా
మృగవిధానముల్ । గా నతులవీజనల్గా నెనయ మల్చికళలీను సొగ
సైనపెనుహారమున్ । బూనికనొనర్తు నింపౌనె? ధరియించెదె?
యనూనదయజూపుపస మాధవా!॥ 89

చ॥ లలిఁగొని చూపుమేర కవలంగలవానినె చూడలేను భూ
స్థలి నిఁక విశ్వరూపునినుఁ జక్కఁగఁ గన్గొననౌనె? తోలుచూ
పుల ననుమాటలే కెపుడుఁబోరుదుఁ చూపుము నీదురూపటం
చలవికిమీరునాశ నపహాస్యుఁడనయ్యెదఁ జూడు మాధవా! 90

చ॥ ముకురములోనికొండఁ దనమూపునకెత్తుమటంచుఁ బోరుబా
లకువలెఁ గొంచెపుఁ జగముల్ ప్రతిబింబితమౌ భవద్విరా
డ్వ్రికటతరోరురూపమును బట్టయతించెదునాఁడుమూర్ఖవ
ర్తకమునకుఁ హాసింతువె? నిరంజనభాస్వదభిజ్ఞ! మాధవా!॥ 91

శా॥ నీలావణ్యము చిత్తమోహకముగా నిండై నభోవీధి నా
లోలచ్చిత్రకళామణిప్రభ సమాలోక్యార్క సన్మానహాసు
శ్రీలన్ నిత్యము విందొనర్ప మఱివేరే? విశ్వరూపంబు? మా
యాలీలన్ భ్రమఁగొంటెగాక బహురమ్యావిష్క్రియా! మాధవా!

మ॥ బహురమ్యాకృతులన్ మనోహరబహుధ్వానప్రసక్తిన్, శ్రమా
పహామందానిలపాళి రుచ్యబహుసద్వస్తుక్రమాళిన్, ముహు
ర్ముహురానందమొసంగు సేవనల మమ్ము న్నిత్యమున్ సాకునీ
కహాహా! మేమొకసేవఁజేయఁగలమయ్యా! పూనినన్ మాధవా!॥ 93

ఉ॥ చేఁపినపాలు బిడ్డకిడి చెందు సుఖంబును మాత; నీవున
ట్లే పలురీతులన్ మమతలెక్కఁన మాకొనరించుసేవలన్
గైకొనరించు సమ్ముదముఁ గాంతువుగాక, సుఖంబు నీకునీ
నోపినసేవఁజేయఁగల యొద్దిక మాకడనున్నె? మాధవా!॥ 94

మ॥ కరతాళంబులుఁ గంఠగానములు నాల్కన్ గైతలున్ గాళ్ళనృ
త్యరవోద్రేకముఁ గండ్లనిశ్చలితమోగాసక్తమౌచూపు మేన్
గరి సర్వోన్ముఖవృత్తిఁ జిత్తము నినున్ గాంక్షించుచో నైనసం
బరమున్ నీ వును గొంతఁగైకొనఁగరమ్మా! మేలగున్ మాధవా!॥ 95

మ॥ ఎపుడీహృత్పుటి నీదుచింతనము తేకెత్తున్ మహానందమై
యపుడే దివ్యకళాఢ్యమాదివము తద్వ్యాహారముల్ సున్నలై
నపుడే దట్టపుఁగారుచీఁకటి వికారాదుల్ హృదిన్ మూఁగు టీ
విపరీతంబులఁ గ్రాఁగలేను హృదినీవే నిల్వవే! మాధవా! ॥ 96

చ॥ క్షణికకళతాంశకాలమును సన్నిధితప్పినయే స్తనంధనం
ధణయను ప్రోతలన్ బహువిధంబులఁ జుట్టునుమూఁగి లౌక్యదు
ర్గుణములు పెన్నుడుల్ నెఱపి గోడునముంచ యతించు తన్నివా
రణ మతికష్టసాధ్యమగు రమ్మిట నాదుకొనంగ! మాధవా! ॥ 97

మ॥ ఉదయంబౌరవియగ్రదీప్తులకె పాయున్ గారుచీఁకట్లు నా
మది నీనీడ యొకింతసోక నటులే మచ్చెనలేకుండ దు
ర్మదముఖ్యంబు లడంగినాశనమగున్ రాత్రిందివద్వంద్వకా
పదలేకుండ సతంబు నీస్మరణకున్ బ్రాపీఁగదే మాధవా! ॥ 98

మ॥ అదె దీప్తాకృతు లాకసంబున సహస్రానేకముల్ గుంపులై
యుదయాస్తంగతిలేనిదీప్తులఁ ద్వదీయోపాసనానందసం
పద నృత్యంబునొనర్చు పెంపు లెసటన్ వ ర్తిల్లుఁగన్మోసినన్
సదయా! కన్నులవిప్పనం దదిమెకాంచన్ జేయవే! మాధవా! ॥ 99

శా॥ జ్యోతిర్గోళశతంబు లాకసమున్ జొత్తెంచి రివ్విప్పనన్
జేతోమోదముగాఁ జరించి తమకంటెన్ గోటిరెల్లెక్కుడౌ
నీతత్త్వప్రభలోనఁ జేరుటలు కంటిన్ నామనోవీధి నా
రీతిన్ నన్నునుఁ జేర్చుకోఁగదవె తండ్రీ! నీమెయిన్ మాధవా!॥100

ద్రు॥ వి॥ మధురవీక్షణమండితపావకా! మధురవిగ్రహమానితభూకళా
మధురకార్యసమర్పితమానసా! మధురభక్తిసుమప్రియ! మాధవా!॥

ద్రు॥ వి॥ కరుణ నీకడకన్నుల జారఁగా వరసుధారసవర్షము లోకమున్
బరమసౌఖ్యశుభస్థితి నిల్పెడున్ దరరథాంగగదాధర! మాధవా! ॥

ఉత్సాహ॥ స్వామి యెందు జడతలేనిభక్తి సంతతంబు నీ
నామకీర్తనమునుబూని నాదునిత్యసద్విధిన్
నీమమొప్ప నసదుమాని నెగ్గఁగల్గు ధార్ఢ్యమున్
బూమెలన్ని యెఱుఁగఁజాలు బుద్ధినీవె! మాధవా! ॥ 103

పృథ్వి॥ అమూల్యమగు నీ కృపామయకటాక్షరోచిర్గతిన్
భ్రమాముఖహిమప్రపంచకవిపాటనం బబ్బుటన్
శమాదిసుగుణాఢ్యులై మును లెసంగి రుద్యత్ప్రభన్
నమోనమ! తరింపఁజేయుమి! యినప్రభా! మాధవా! ॥ 104

చ॥ భువననిదాన! దానవవిభుక్రథన త్వరమానమానసో
త్సవబహుమానమానితవిధానవధానకళాభిమాన! మా
నవపరిమాణమానగణనక్రమదూరగుణాసమాన! మా
నవనవభక్తిసారకలనన్ గనమానకుమయ్య! మాధవా! ॥ 105

చ॥ విని కొనియాడి పాడి సరవిన్ విరివిన్ గని పెంచి మించుసే
వనమునఁ గూడిమాడి తెగువన్ బగవత్తిలి మున్ను సన్నవా
ర్లను ఘనధీనిదానమొనరన్ దనరించుట విన్కిఁ బూన్కి నా
మనమున నిన్నె యెన్న ననుమానము మానితినయ్య! మాధవా!॥

ఉ॥ పావనమైననీకృపకుఁ బాత్రుఁడనౌటకుఁ జేయఁదగ్గ వే
వోవిధులున్నవంచు మనువు ల్విబుధుల్వచియింత్రు వానిచే
భావము నీపయిన్ నిలుచుభంగి పొసంగుట లేదు నాకు రా
వే వినవే మొఱన్! బలుకవే తగుభక్తిపథంబు మాధవా! ॥ 107

ఉ॥ అబ్బురమయ్య! బీజమదియైనను దగ్గతవస్తువృద్ధికిన్
నిబ్బరమైనసూటి ధరణిన్ దగుసారమొసంగుచుంట, ని
ట్లుబ్బు నొసంగుసృష్టి సమయోచితభోజ్యముగాఁగ నిల్పునీ
ప్రబ్బుదయావిశాలతకుఁ బ్రాంజలిఁ జేసెదనయ్య! మాధవా! ॥ 108

మాధవ శతక కదంబము.

ద్వితీయోపాయనము.

శ్రీ సుఖరాజ్యభోగరస శేముషులన్ వెగటొప్పు లేక ని
త్యై సకలేప్సితప్రదమునై యమృతాంబులఁ జిల్కు నిజగ
న్న్యాసవిలాస మంతకనినన్ నినువిం దొసఁగూర్చుఁగాక చం
ద్రా! సముదీర్ణవృత్తిఁ బ్రకటింపఁగఁ జిత్తముఁ దేలింపు మాధవా !

ఉ॥ దుష్టులఁ జుర్చుపీడలను ద్రోలి సమస్తజగంబు శాంతమై
తుష్టి సుఖంబు నొందఁ దమదోర్బలనిర్బలశక్తిఁ గీర్తి ను
త్కృష్టతఁ గాంచి మున్ జనిన ధీరులు నీయవతారమూర్తులై
స్పష్టమటంచు నమ్మి యిటఁ గొల్చెడిఁ జిత్తము లెల్ల మాధవా! 2

ఉ॥ చీకటియుంటనే వెలుఁగు చొప్పెఱుఁగు మిక్కిలి శోభ చేయు మున్
సోఁకుటచేతనే హర్షరుచుల్ కనుఁగొమ్మనసంబుఁ గాంచు టు
ట్లు కుటిలాత్ములన్ సుజనలీలలు విస్తృతికెక్కనోపు నీ
యాకృతులేసు మీ ద్వితయమంచు గణించెద నింక మాధవా! 3

ఉ॥ మాలికలన్ హసించు కృతమాలిక నాఁదగు నేటిలోఁ, మేల్
చాలికలై జగంబునడి చాలికఁ జేయుచును స్వేచ్ఛ వింతతా
మాలికలంబుభంగగతిఁ దూలికలాగఁగఁ గాలదేవతా
జాలములై యనేకఖగజాలము లీదుచునుండె మాధవా! 4

మ॥ అట గంగాతటసీమ శ్రీమహిత యోగాభ్యాసనిర్వాసితో
త్కటనాదార్భటి మించి చంచలబహిర్ధ్యానంబులన్ ముంచి ప్ర
స్ఫుటదానందరసంబుఁ జిల్కు ఘనచిన్ముద్రాసనున్నిద్రుఁడై
జటివర్యుం డొకఁ డుండెఁ దద్గతమనస్స్వాంతోర్మియై మాధవా! 5

శా॥ సారంగంబోకఁ డాకమండలువులో సారంబులన్ గ్రోలఁగా
సారంగంబులు మూఁగి ఝంకృతిఁ గళాసారంబు రూపింపఁగా
సారంగంబులు డాఁగి జూటమున సంసారంబు సాగింపఁగా
సారంగుం డెఱుఁగండు యోగి తమసాసారంబునన్ మాధవా! 6

మ॥ అటు సత్యవ్రతనాముఁడై వెలయు పుణ్యాత్ముండు నిత్యంబు సం
కటసంహారు కృపామృతాంచితకటాక్షప్రాభవోదారు నె
న్నుచు కార్యంబుగనుండి యోగహితసంతోషంబు పెంపార నా
తటినీతీరమునందుఁ దానపరసంధ్యన్ వార్చుచో మాధవా! 7

ఉ॥ ఆజపశీలి సాంఖ్యసమయార్థవిధు ల్పచరించుచుండ నీ
రేజము లంతలో మొగిడెఁ బ్రీతిఁ దలిర్పఁగ సాగెఁ గల్వ లం
భోజహితుండు యస్తగిరిమూఁపు దెస న్దిగుచుండె మింట వి
భ్రాజితమయ్యె మోహనజపాకుసుమారుణకాంతి మాధవా! 8

ఉ॥ సారససీమలందు మధుసారసమాదృతిఁ జొక్కి మోదుచే
కూరుట నందఁ జొక్కి పలుకూరటలన్ వెలిపోకఁ దక్కి ఝం
కారత నిక్కుషట్పదవికారరవంబులు శైవపాద ని
స్సారితపంక్తికంఠగళచారిని నాదము లయ్యె మాధవా! 9

ఉ॥ పెద్దదియూదివాకరుని బింబములో సగపాలు గ్రుంక మే
ల్బుద్ధి మునీంద్రుఁ డర్ఘ్యమిడుపూన్కిని దోసిటనీటినెత్తి య
ట్లద్దెసఁ బోయఁబోవ మనుజార్తవచస్సుల నందునుండి యా
పద్దశ "రక్ష! రక్ష!" యనువా క్కతిదీనతఁ దోఁచె మాధవా! 10

ఉ॥ దోయిలిపోబడిన్ మిగులఁదొందరతోడుత నాఁగి డింపి "యే
మీ! యిదియేరివాక్య"మని యేర్పడు వింతగగుర్పుమాటగా
నాయతి పల్కి చూచుకొన నం దొకబిత్తరిచిన్నలేతమీ
"నోయమివర్య!పాహి!" యని యూర్ధ్వముఖంబయి పల్కె మాధవా!

ఉ॥ "ఎట్టిభయంబుపోఁకె? నిను నేగతిఁగాచుట నీదుకోర్కి? యిం
పుట్టిపడన్ హొరంగుమెయి నున్నమనోజ్ఞవు నీకు నొక్కయి
క్కట్టును దోఁచెనే? పసినిగారపుకూనవు నీవుతోట్రిలన్
బుట్టినయాపదన్ దెలుపు ప్రోతు"ననెన్ జడదారి మాధవా! 12

చ॥ అనవిని మేన్మెఱుంగు చలనాప్తిఁ దళుక్కులనీన, మోదమె
చ్చినమది "నేమినేమనవిఁ జేసెదనయ్య! జలంబులందుఁబు
ట్టినమొద లింతదాఁక నొకటేదినగండము కాదుకా దను
క్షణమును గండమయ్యె" నని జాలి వచించెను మీను **మాధవా!**

చ॥ పగిలినగ్రుడ్డునుండి వెలిఁబడ్డసహోదరులేను వేలువే
లుగఁ, బురిగిట్టి తోరణములో యన, మిన్కులచాల్పునాఁగ నొ
త్తగునవరత్నసంఘటితదామములో యనఁగాఁ బ్రవాహరీ
తిగ జలగర్భసీమలను దిర్గితిమంచ నెమీను మాధవా! 14

మ॥ కడుసూక్ష్మంబులు మేనులౌట, మది నోఁగాము ల్వివక్షించుచో
ప్పెడునాట, స్థిమిఁ దాఁకుతప్పటలు సుంతేనెన్నఁగా లేక యే
ర్పడుకౌతూహల ముబ్బఁజేయ బురదల్ బాచిల్ శిలాగ్రంబుల
న్వెడపర్యావనితిమంచుఁ బల్కె ఝుష మవ్వేదాంతితో మాధవా!

చ॥ ఒకరమ లేకయిద్దరమ? యుంటిమివేలకు వేలు, స్వేచ్ఛను
త్సుకతఁజరించుచోట మముఁజుట్టి గ్రసించెడుపెద్దమీలు నే
రకములతాలో నాచులోకొ రమ్మని తత్పరితఃప్రసారతన్
వెకలులమై చరించితిమి వేడుకనంచ నెమీను మాధవా! 16

ఉ॥ భూరిఝుషంబు లుర్వడిని బోయెడుత్రోపుడుఁ బొటెనెట్ట **నా**
దారి ననేకము ల్వివశతన్ విపృత్యాసములందుజారి **యా**
హారములయ్యె వానికి, జలాగ్రతలంబుల సంచరింపఁగాఁ
గోర విహంగబాధ వెఱఁగొల్పెననెన్ జలగామి మాధవా! 17

ఉ॥ పైకెగుర న్విహంగములబాధ జలాంతరకర్దమస్థలిన్
గైకొనఁ బెద్దమీ ల్మొసలికాటులుఁ దప్పవు, తీరసీమలన్
బ్రాకఁగ జాలరుల్ దటిమిపట్టుచు రిట్లుటచేతఁ బ్రాణము
లాసకుట కెన్నినాళ్ళొ? యనె, సాధున కాఝుష మప్డు **మాధవా!**

చ॥ "తలఁచుకొనంగ నాకడుపు తద్దయు వ్రయ్యఁగఁబడ్డయట్టులై
కలఁగుమనంబు నోటఁదడికన్పడ దంగిలియూరు మేను మూ
ర్ఛల వివశత్వమూను బుషిసత్తమ! యేమనివిన్నవింతు నా
బలగముగాథ!" యంచనియె వాలుగ తేఁగినచింత మాధవా!

ఉ॥ “వేలకొలంది యట్లు ప్రభవించినమత్స్యమహాజనమ్ములందఱుఁ
జాలరిచేత భూరిజలజంతుకదంబముచే విహంగమా
ళీలతచే భుజంగకులభీకరవృత్తి నడంగిరయ్య! నా
చాలున కేమి నిశ్చి”తని చాలి నలంగెదరు మీను మాధవా! 20

చ॥ “భగవానుఁడ! కేను స్తోత్రము సమగ్రముగాఁ దెల్పవరు లేరు కిప్పుడిఁక
నిగమములు ప్రమాణంబు పెనుశక్తి నిరంతరముకాని, నేఁటికో
నిగమవిహారా! యాస్పష్టగతిఁ బెనుప్రాపు లభించెఁ, గొన్నినా
ళ్ళయిననుఁ నిష్కృ మాన్యుఁడగ నాయను”డనెఁ జలుచేప మాధవా! 21

ఉ॥ “పూనిక నెంటఁ గాంచఁ బెనుభూతిమనందగు వెట్టచేసి యొం
తేని లయింపనేఁగి కడతేఱుభవంబను కొంపకు నిడియుఁ
బ్రాణములన్నియుఁ గుహాటఁబడ్డవి తల్లిపితాండ్రవైన నీ
వే నను బ్రోవఁగాక భరియింపవె?” యంచనె మీను మాధవా!

ఉ॥ “నీకనులఁ గృపామృతము నింపుగఁ గొన్కి నలాగుచుంట యి
ష్టాకరుణార్ద్రదృష్టి నమయన్నతి నాపయిఁబోఱె నష్టినా
సోఁకినబాములన్నియును స్రుక్కుచుగాఁక మనంబు మేను గ్
ప్పాకృతులయ్యె నాకనిదె నాచిలుపేడినపిల్ల మాధవా! 23

మ॥ భవదీక్షాబలజాతసూక్ష్మలలితప్రజ్ఞాభ్యపా నాదంబు
ద్భవిశేషంబు విలక్షణప్రభల నందింపంగ నాకీముఖా
బ్జవిచారోద్వైభవము లక్షించె నిఁక ధైర్యంబబ్బె నోసంయమీం
ద్ర! నదానోస్తుతమ!” యంచు సన్నుతిగ సంతఁ బ్రాలె మీ నాధవా!

ఉ॥ క్రమ్మఱలేచి “యల్లదె ముఖమ్ముదెసఁ శరణాగతావనా
ఖ్యమ్ముగు క్షాత్రతేజము డయాకలితార్ద్రగుణంబు నందులఁ
ముమ్మరమై వెలింగెడు నమో! నమ! రక్షణదక్షమైన ప్రా
పిమ్మెయిఁ బ్రాప్తమయ్యె నిఁక నేగెభయం”బనె మీను మాధవా!

ఉ॥ లౌకికచింత వీడఁ దగులం బిటఁ గ్రమ్మఱి సోఁకె నంచుఁ జే
కాకుఁ గొనంగఁబో యెదవొ? కాదని నిసహాజం బెఱుంగిలిఁ
నాకును నీకు ధాత్మనిచనఁ సమయారె సహానుభూతి నీ
పోకల కంతరాయ మనఁబోకు”మనెఁ ఝష మ ప్రమాధవా! 26

ఉ॥ ఆకృతిసొంపుఁ జూచి సమయజ్ఞవచోవినయంబు నెంచి చి
త్రాకృతి నంతకంతకు మహాద్భుత మాత్మ నెసంగ నిల్చి "య
ప్రాకృతమత్స్యరాజ కుధి, వచ్చె నిటుల్ సనుఁగన్నతండ్రి స
న్నాకరణిన్ గృతార్థత భరింపఁగ" నంచనినారని మాధవా! 27

ఉ॥ నెట్టన కట్టిభక్తి నెద నిరుసమస్కృతిఁ జేసి, మీనుతోఁ
"బుట్టుకమున్నె నేర్చితివొ? పుట్టియ నేర్చితొ ముద్దుమాటలం
గిట్టిగఁ జాలు పల్కనుడికారము, నిష్ఠుర నిందగాకె క
య్యట్టరుతోడి పొత్తు రఘువమా!" యనె నాశమునీశ మాధవా! 28

శా॥ అక్షీరోదధి శేషపాన్పు నయి నొయ్యారంబుగా వ్రాలి నీ
కుక్షిం గల్గు సమస్తగాత్రవితతిన్ గోపాయనం బూను నీ
కక్షయ్యంబనుచున్ గమండలువునం దారాధ్యసింద్రుండు తా
నిక్షేపించెనె నంతసంతసిలితో నీవా యెటన్ మాధవా! 29

ఉ॥ భక్తిఁ బ్రపత్తి నీదయకుఁ బాత్రుఁడు గాఁదగువాని మించునా
సక్తిసహించి యిట్లు సరసంపు విలాసమునన్ గ్రహింతు వో
ముక్తినికేతనా! విషయమోచన! సంశ్రితరక్షణక్రియా
సక్తసుధారసప్రసరచారువిలోచన! శ్రీరమాధవా! 30

ఉ॥ అంతట సాంఖ్యకృత్యముల నన్నిటఁ దీర్చి నృపస్థచంద్రుఁ డా
ప్రాంతమునందె యున్నతనయాశ్రమమున్ దరియంగ నేగు న
ల్లంతనె మీను నీర్పుటికె నంతటనిండి వచించెఁ "దండ్రి! నా
కెంతయొ సంభవించె నిటు కింపు, వెలార్పవె" యంచు మాధవా!

చ॥ అదివిని యేమిచోద్యమిది యంగుళియంతది యింతలోన ని
ట్లొదవుగునె? మద్గురుండు జగదీశ్వరదివ్యవిలాస మౌర! నా
హృదిముదముబ్బసాగ" నని హెచ్చిన భక్త్యనురాగజాతగ
ద్గదికనెలుంగు తాల్పడఁగ దాని వెలార్చి వచించు మాధవా! 32

ఉ॥ మున్నెపు డిట్టివింత కనమున్ విసమున్ రఘురాజ! నీశరీ
రోన్నతి నాకపూర్వమయియున్నది, విచారణఁ జేసి చూడఁగా
నిన్నొకమీనమాత్రునిగ నిశ్చయమున్ భావించరాదు లో
కోన్నతిఁ గూర్పవచ్చు భువనోదరమూర్తివిగాని మాధవా! 33

చ॥ అందముగాఁగ నర్ధశశియాకృతులై బహువర్ణకీర్ణదీ
ప్తిం దనరారు మైపొలసుతీరులు బారులుబారులై మెయిన్
గ్రందుగఁ దళ్కులీన నినుఁ గన్గొనఁ గన్నులఁబండువయ్యెఁ జె
న్నందినచేపమిన్న” యని హస్తములన్ గొనె మౌని మాధవా! 34

ఉ॥ కమ్మని తేటనీట నొడికమ్మగు లోతువెడల్పుపాత్ర మ
త్స్యమ్మిడి తత్ప్రచారముల కద్భుతమందుచుఁ గొంతసేపు క
దమ్ముల మూసి తావకపదమ్ము లచంచలచిత్తవీథి నృ
త్యమ్మొనరింప భవ్యసుఖతానుభవంబున నిల్చి మాధవా! 35

ఉ॥ ముట్టినఁ జిగ్గునో యనెడి ముగ్ధుల పల్చని లేఁత తెక్క లి
ట్టట్టుఁజలింప మించిన నొయారపుతీర్గుడుబోక కెంతయున్
బట్టగు తోక కుంచెవలెఁ బల్మరునున్ వడుపూనియాడ నే
ర్పుట్టిపడన్ జరింతు వహహా ఝషమా!” యనెమౌని మాధవా!

ఉ॥ దైవమ! నన్నుఁగన్నదొర! తావకచిత్రచరిత్ర లోకసౌ
ఖ్యావహసత్ఫలంబగుట నాగమముల్ వచియించు స్వామి! ము
ఖ్యావసరంబు సన్నిహితమై చనుదేరఁగఁబోలు నిప్పుడీ
వే వసుధన్ జనించుపని కెత్తుటయున్నె మఱొంట మాధవా! 37

చ॥ అనుచు సమగ్రతన్ హృదయమంతయునిండిననీదు విగ్రహం
బునఁ దగులొందియున్నముని మోదప్పుఁగనుల్ వికసింపఁజేయ నెం
దును భవదీయవిగ్రహమెతోఁచె ఝషంబునుపాత్ర, నీరుఁ, దా
ననిమెదు లౌక్యచింత సమయన్ జరితార్థుఁడతండు మాధవా! 38

మ॥ భువనాభిన్నవపుర్విలాసములతో భ్రూమధ్యసంసక్తదృ
ష్టివిశేషుండగు యోగిపుంగవునకున్ శ్రీమంతమైవెల్గు నీ
యవినాభావతఁ దెల్పినావుగద ధ్యానాభ్యాససంప్రాపణీ
యవిభాపుంజమ! భక్తిపుష్పమకరందావేశితా! మాధవా! 39

శా॥ ఆనీభక్తుఁడు తన్మయప్రతిభవాఁడై యెంతసే పట్లు నీ
ధ్యానాసక్తినినిల్చెనో యెఱుఁగఁ డంతన్ “దండ్రి! యీపాత్ర నా
కూనంబై మెసలంగనీయదుగదే యోహ్వాని విశ్రాంతి నెం
దేనిన్ జూపు” మటన్నమీను మొఱ కెంతేత్రుళ్లెనన్ మాధవా!

శా॥ ఆదిన్నోక్తులు తాను కన్గొనెడి దివ్యాకారుఁడే పల్కిన
ట్లై "దేవా! యిదెవచ్చితే" నను చు గాఢాలింగనోద్యుక్తుఁడై
మీఁదన్ గల్గిననీటిపాత్రమును బల్మిన్ గౌగిలించెన్ రసో
న్మాకల్ కాంతురె భేదబుద్ధిఁ బరమాత్మా! మోక్షదా మాధవా!

చ॥ క్రమముగ విశ్వరూపమును గైకొనియున్నమునీంద్రుదృష్టి సం
యమనమునొందఁ దార్క్ష్యచరుఁడై పరమాత్మ రమావిలాసి నృ
త్యములఁ బురోగతుండయినయట్లుఁ దలంచి యొకింతదృష్టిని
ల్పు మఱలఁ బ్రాకృతప్రతిభ వాఱఁగఁ దేఱె యతండు మాధవా! 42

ఉ॥ ఆయతమైనపాత్రపయి సంతటనిండినమేనితోఁ దను
చ్ఛాయ లపూర్వదీప్తుల దెసల్ వెలింగింపఁగఁ దన్నుఁజూచున
మ్మాయజలేచరంబుఁగని "మామ్మగదే! తడవయ్యె నింకని
న్నే యెడనుంతు దీర్ఘికయిదే తగు" నంచని మౌని మాధవా! 43

ఉ॥ బట్టనుగప్పి పాత్రఁదలపైనిడుకొంచును వాపిఁజేర్చి స
మ్రాట్టగు లోకమోహను కరంబు మెలంకువమీఱఁదీసి జే
పెట్టెను స్వస్తివాక్తతుల భృత్యవిధేయత వెల్గ నీటిలో
నెట్టనడింపె మెత్తపయి నిల్పెడులాగున మౌని మాధవా! 44

మ॥ "జనకా! ఆశ్రమసీమ నీశుభకళాసాంగత్యముల్ కొన్నినా
ళ్లనుభూతంబులుగా నెసంగ భవదీయంబై సచిన్మూర్తికిన్
మనఉత్సాహముగాఁగ సేవలొనరింపన్ వచ్చునంచున్ ముదం
బున నుప్పొంగితి నన్నువీడిచనెదేమో యింతలో మాధవా! 45

శా॥ నాకున్ నీకు విధాతృసంకలన బాంధవ్యంబుచేకూరె నం
చోకళ్యాణగుణా! వచించితివి యౌనోయంచు నాసాసలన్
లేకుల్వాఁటుప్రమోద మందితిని తండ్రీ! దాని కిట్లింతలో
నే కల్గన్ వలెనే విఘాత మహహా! నీచిత్రముల్ మాధవా! 46

శా॥ అయ్యో! పోయి తెనీటిలోపలికి రావా! పైకి నీవింతలో
వెయ్యార్లై బుడగల్ జనించెడిని యూరిన్ మున్గినావేమొ నా
కుయ్యిన్ నీవటనాలకించెదవె? యిూక్రొత్తైవ్వరోయంచు నీ
కెయ్యెబాధల స్థానికాంబుచరముల్ ప్రీఁగొల్పునో మాధవా! 47

ఉ॥ రాజసముం దయాగుణము రాజిలు నాముఖసీమనంటి వా
తేజున రక్షణక్షమత దీపితమంటివి చేపకూన! నా
మోజులమోజుదాన! నినుఁ బ్రోచుటమానుగఁ జేతులార నీ
యోజ నినుం ద్యజించితి నయో! యెటులుంటివొ లోన మాధవా!

మ॥ బహుకాలంబుగ నిందులోఁ బెఱిగి ప్రాబల్యంబునుం జేన స
న్నహనప్రౌఢిమ స్వేచ్ఛతోఁ దిఱుగు మీనంబుల్ నినుం బట్టునో
కుహనారంభములం జరించి సిలుగుల్ గోరంబులుం గూర్చునో
స్పృహ లేకింతులదింపె నాఁడ నిఁక నాకృత్యంబెటో? మాధవా! 49

ఉ॥ నిష్ఫలబాణముల్ పఱపి సీరము లింకనొసర్తు సన్న నా
యప్పువు నీకసౌఖ్యమది, యయ్యొ! యెఱుంగక బుద్ధిజాడ్యతన్
ముప్పున నిన్నుడింపి యిట ముచ్చటలాడుచునుంటి నెట్టులే
త్రిప్పుల లోఁ శ్రమంపడెదొ? నీ తనున్నుఁ దలంతొ? మాధవా! 50

చ॥ వలవలెఁ జిక్కుమున్ను పెనఁబడ్డలతాంతులలోఁ జిక్కి రా
మెలపు నెఱుంగ కందుల భ్రమించుచునుంటివొ? రాత్రివయ్యలో
పలికి సదాతనం జని యపాయమునొందితొ? మళ్ళ దానియుం
సలఁ జనుదేఱ నిమ్ముగ నుపట్టమి? యే మొనరింతు? మాధవా! 51

ఉ॥ అంతటివాఁడవీవె శరణంచు ముదంతికమున్ సుఁ జేఱ వి
భ్రాంతియొ నాక, సమ్మకము పాఱినచిత్తముతోడ నంతయో
యింతయొ సేవగాఁగ రచియింతు సహాయమటంచు నాత్మలో
సంతసమయ్యెఁ గాని విరసంబగు గర్వము నొంద మాధవా! 52

ఉ॥ కౌఁగిటిలోని జవ్వని యకారణమాయ సడంగ నోటిలో
నేగు గుమంగుమన్ రుచులసీను పదార్థము జారిపోయెఁ గై
లాఁగఁ గనందుచుండిన ఫలంబుల నేఖగమో హరించె నా
హా! గతియేమి? సర్వపరిహాస్యుఁడ నైతిఁ గదయ్య మాధవా! 53

ఉ॥ త్రాగఁగ లేని పిల్లివలె దైవమ! నాతగు పాలకుండనున్
బాగుగ బోర్లఁ ద్రోసితిని పై నధికంబగు తెచ్చపాటుచే
నీగతి దుష్ప్రలాపముల నీగుచునుంటినిశన్, బ్రగల్భముల్
గాఁగఁ దలంపఁబోకు ముదకంబుల నిన్ గనవత్తు మాధవా!" 54

చ॥ అని యొకనిశ్చయంబునకు నాజడదారిమనంబు వచ్చుదాఁ
క నితరచింత సుంత పొడకట్టమి నాతఁ డెఱుంగకుండె నొ
డ్డుననిలఁబడ్డ మాటయె కదున్ నడి నీరము పొంగిపొంగి కా
ళ్ళనెగసి జానుదఘ్నతఁ జెలంగుట నప్పుడెఱింగె మాధవా! 55

చ॥ రవచినుకైన లేదు వెలిరంగమునుండి ప్రవాహమెద్దియున్
గవిసెడుక్రంత కన్పడదు కారణమేమి? జలంబు పొంగి యి
ట్టివిధమునన్ దరంగముల దెప్పరమై తొణుకాడనంచు వె
ల్లివిరియు వింత పూన్కి మదలింపఁగ నాయతిరాజు మాధవా! 56

చ॥ వడి మొలబంటినీట డిగి బాహులసాచుచు బోర్లపాటుగాఁ
బడుచుఁ దటంబుఁ బాదముల బాగుగఁదన్ని యుసిన్ గ్రహించి పెన్
వడి జలమధ్యసీమకుఁ జనన్ దగుపూనిక నీదసాగె న
క్కడమును కేసి లోన నెనుకంగఁ దలంచి తపస్వి మాధవా! 57

చ॥ కరచరణప్రపాతములఁ గల్గిన సంచలనంబుచేత నా
దటిఁగల భేకమీనతతి దవ్వుగ సంభ్రమమూనిపాఱ విం
తరయముమీఱ నీదుచుఁ జనంజన నీరములోతుతగ్గి స
త్వరమగుపోక సాగమి వితర్కమునన్ మునిమౌళి మాధవా! 58

ఉ॥ వాపి యగాధవారిపరివర్తితమంచు నెఱుంగుదేను ఆ
ఆపుల నిట్టిసంకులము రావుటచిత్రము దానికంటె నీ
కోపున లోతుతగ్గుట కొకొండును హేతువ తోఁచకుండె నే
నేపగిదిన్ గనంగలనొ యిత్తరి బిత్తరిమీను మాధవా! 59

చ॥ చలమున మాయదారిజలచారమెదేనియుఁ గొత్తమీనురాఁ
గలఁగి ద్రుతప్రచారములఁ గంపముఁగూర్చెనొ నీటి, కిట్టులిం
దుల మెరకౌటకున్ గతముతోఁపదు దీర్ఘికయంతయున్ నిరా
కులమతితోఁ జరించి కనుఁగొందునిజం"బని పూని మాధవా! 60

చ॥ ఎడనెడఁ గాలుసేతులకు నింతటనంతటఁ సోకుమిట్ట యీ
గడఁగనుఁగోదలం పెదనుగల్గుట దానిని జుట్టివచ్చుపో
కడ ముని యీదుచో నది ప్రకంపము నొంది మునింగెలోని క
ప్పుడు సుడిగుండముల్ వళులభోరు ప్రచండములయ్యె మాధవా

చ॥ మునిగిన మున్కఁ గుర్ జలము ప్రోతలతో నడిసీమ కుర్వడిన్
గొని ప్రవహించు వేగమునకున్ జటి తట్టుకొనంగ లేమి నం
దున సుడివెంట సారెవలెఁ దోఁప భ్రమించుచుఁ దానుమున్గె నా
మునుక నె నిస్పృహత్వమును ముంచుకొనన్ హతచేష్టమాధవా! 62

చ॥ పడిపడి కొంతసేపటికి ప్రజ్ఞ క్రమంబుగారాఁ గలంకమా
నెడ నిడమిద్ధమం చెఱుఁగ నేరని యాతనిచిత్తవీథి నే
తుడిమొదలున్ బొసంగని దెదోకథ గందరగోళమై పడిం
బడి భ్రమఁగూర్చె వేకువనువర్తిలుస్వప్నమురీతి మాధవా! 63

ఉ॥ క్రన్నన గిన్నులన్ వెలిచి కన్గొన లోకము వస్తుభేదసం
పన్నతఁదక్కఁ మంచు తెలి పాలిసరీతిగఁ దోఁచెఁ బుల్గు లా
సన్నదివాముఖానిలసుజాతముదంబునఁ గూయుకూఁతలున్
జెన్నతి నాహుగా జవులఁజేరె మునీంద్రుని కష్టు మాధవా! 64

ఉ॥ ప్రాణములైదునున్ గుహుటఁబడ్డకొలంది జటాకలాపముల్
రాణఁదొలంగి చిక్కఁగ శిరంబు ముఖంబు బుర మంసముల్ పరి
త్రాణవిధిన్ బెనంగ మెయి దార్ఢ్యములేమిఁ గ్రియాప్రభాదరి
ద్రాణతచే నచేతనతఁదాల్చు టెఱింగెనువాని మాధవా!॥ 65

మ॥ బలహీనత్వముఁబాయ నెమ్మదిగఁ సంబాళించుకొంచున్ జటల్
దొలగన్ సర్ది ప్రవర్తితాఖిల మెదన్ దోపంగఁ జుట్టున్ గనుల్
మలయన్ ద్రిప్పి కనుంగొనన్ దెలిసె క్షేమస్థానమై యాయత
స్థలమై నీళులు లేనిచోట నటులన్ దానుండుటల్ మాధవా! 66

శా॥ ఔరా! యెంతప్రమాదమయ్యెఁ! దొలిమత్స్యం బెక్కడన్ జిక్కెఁ! గా
సారం బేది? మదాశ్రమం బెచట? నిశ్శక్తిం బడన్ హేతువే
దో? రమ్యాకృతులొప్పఁగచ్చపయి నెట్లోయున్కి? నా నానిరా
ధారిన్ బిట్టుకలంచె యోజన లసంప్రాప్తస్పృహన్ మాధవా! 67

ఉ॥ గచ్చిదికాదు రంగు లొడికంబుగ దిద్దినతోలునాఁ గడున్
ముచ్చట లీనుచున్నయది బుద్ధికి శుష్కముగాక సార్ద్రమై
హెచ్చినచెన్ను మెత్తఁదన మెంతయునున్న నెసంగె నిక్కమా!
మచ్చమయానొకో? మదముమాదిరి వాసనవచ్చె మాధవా! 68

మ॥ నిజమే పో! పౌలసుల్ చతుర్థశశివన్నిన్ వాసి శాసించు రూ
పుఁజెలంగన్ విరివిన్ మనోహరములై మున్నేఁగనుంగొన్న చి
న్నజలేచారము వృద్ధిఁగొన్నటుల భ్రాంతిన్ గొల్పఁగాసాగె నిం
తజయం బిట్టియదృష్టమున్ గలుగునా? నాకీయెడన్ మాధవా! 69

శా॥ పానీయంబులకో దినాంతపవనవ్యాసక్తినో చేరు నీ
కోనే రేను దినంబు నెప్పుడిటఁగన్గో నిట్టియాశ్చర్యమా
మేనున్ దాలిచి యింతదీర్ఘతరమౌమీనంబు సందేహమే
లా నాటక్కరిసామి నీకళలె కావా మేలుమే ల్మాధవా! 70

ఉ॥ కానిజలేచరంబు కడగండ్లఁగలంచెనో యేమొ? పైకిరా
నీనియనర్థపూబి యలయించెనొకో నినుఁ? గన్నుచల్లఁగా
నేనినుఁగ్రమ్మఱన్ దఱిసి నేస్తముపెంపునసేవసేయ లే
నో ననుఁజెందుప్రాప్త మెటులో? యనునారటమయ్యె మాధవా! 71

మ॥ నినునేఁగాంచెదనం చహంకృతిని గోనెర్నిటలంఘించి యా
పెనుగర్వంబు నశింపఁ దుట్టతుది నీవే నన్నుఁగాపంగ నీ
యనువై నిల్చితిఁ జెప్పుకోఁదగుర నాయార్తానసత్వంబు నీ
పెనుప్రాపుండినఁగాక మర్త్యులపనుల్ పెంపొందునే? మాధవా! 72

చ॥ నినుఁగనినంత నీరసము నీరసమైచనె నిండుచేవ మే
నున మనమందు నుత్సుకతనుంగలిగించెను తండ్రి యాజ్ఞయే
మి? నననుగ్రహించుకలిమిన్ సెలవిమ్మనరించువాఁడ నే
ననుటహుళిక్తి నీనయగుదయ్యా! యదార్థమెఱుంగ మాధవా! 73

చ॥ అని తటసీమఁజేరి వినయంబునయంబునుఁ దోఁప మోడ్పుకే
లననుదుటన్ లంగించుకొనితత్పరభక్తిఁ దదేకనిష్ఠుఁడై
కొని ముని వేచియుండఁ బలుకున్ గుహనార్ఘుషరాజు శర్కరన్
న్ననిచినస్వాదుసత్ఫలము నించురుచుల్ విలసిల్ల మాధవా! 74

మ॥ చవగండంబులఁబాపిఁ నాకిట గడున్ స్వాస్థ్యంబుఁ జేకూర్చినాఁ
డవు సాధూత్తమ! యాచకుండెఱుఁగువాఁడా? దాతసామర్థ్యమున్
సవరింపందగు నింకనొక్కపని కాసారంబు నాయున్కికీ
డవునా? చూడుముచూడు మంచనియెమత్స్యం బయ్యెడన్ మాధవా!

శా॥ అయ్యో! నిక్కము! యెంతమందమతి! నౌరా! యింతమాత్రంబు నే
నియ్యో యోజనసేయలేనయితి స్వామీ! స్థానసంకోచతన్
డయ్యెం గల్గెనె! త్వద్దయాభ్యసనరూఢంబైన యోగప్రభన్
ముయ్యేటన్ నినుడింతు నాయతమటన్ మోదింతురా! మాధవా! 76

మ॥ "మునిచంద్రా! దురపిల్లఁబోకు మిపు డేఁబోవన్ గదన్ ముఖ్యమా
పనియొండున్నది సప్తమంబగుదినప్రారంభమందెప్పు డేం
దును గన్గొని మహాజలప్రళయ మెంతోక్రూరతన్ రేఁగు నీ
కనువౌనావయొకండు వచ్చు"నని మత్స్యంబేగనో మాధవా! 77

చ॥ అని చనుచున్న మత్స్యమునయందె తగుల్కొనియున్న చూడ్కి న
మ్మునికితరస్పృహల్ సనియె ముం దిఁక నేమిమహాద్భుతంబు సే
యునొకొ జలేచరప్రభలనున్న పరాత్పరుఁ డేనుఁ దానిఁగ
న్గొనక త్యజింపనీస్థలము కోట్లకునే ననెమౌని మాధవా! 78

మ॥ కడు వైశాల్య మెసంగుచోటమరెనన్ గాఢప్రమోదంబొ? దాఁ
గడఁకన్ ముం దొనరింపఁబోవుపనికిన్ గాఁబట్టియో మీన మ
ప్పుడు గాలిన్ బఱిపోషగోయసఁగఁ బెంపుంబొంది కన్పట్టె ము
బ్బడి ముక్కాలుగ నాయతంబగు తనువ్యాప్తిన్ బ్రభన్ మాధవా!

ఉ॥ ఆయత తాళదీర్ఘమయి యప్పుడ తోఁచెను ముట్టెమీద ము
వ్వాయినెసంగు నాయుధమువంటి దృఢంబగుకొఱయొండు మే
లై యిఱువంక వంకకొన నంచితమా విలువంపురీతి నిం
డై యమరెన్ బలప్రథితమాపెనువాలము తీవి మాధవా! 80

చ॥ అది తిమియో తిమింగిలమొ? అట్టిదియిట్టిదినాఁగ శక్యమే?
యెదిరి తిమింగిలంగిలము లేనియు రావెఱపూని మూలలం
దొదిగెడు దానిధాటి కెదురొడ్డెడుసత్వము కానరాదు ప
న్నిదమున కైన నెట్టిపెనునీరధిలోపలనైన మాధవా! 81

చ॥ తెరచిననోటి కెట్టిపెనుదీవులు నుంద్రములంత లన్న నా
విరివి యొకింతయర్ధమగు పీకున నీరముతోడ నోటిలోఁ
జొరినతిమింగిలంబు లతిచోద్యముగా సెలవుల్ త్యజించి యు
ప్పరమున కేగెడిన్ వెడలఁబాఱెడునీరముతోడ మాధవా! 82

ఉ॥ చెంపలనున్నరంధ్రములఁ జిమ్మఁ బయస్సులతోడ జంతువుల్
ముంపునఁ దీవ్రమానుసిని బోయి వియత్తలమందు రిక్కలన్
బెంపఱడాగఁగావలయు భీతిలి కానియెడన్ జలంబుపెన్
దుంపురులన్ గనంబడవె తోయముజల్లుగవ్రాల మాధవా! 83

ఉ॥ చిమ్మనక్రోవులో యనఁగఁ జెంతలరంధ్రము లుప్పరంబుపైఁ
జిమ్మినవారి తుంపురులఁజిల్లక మింటికిమంటి కాపుకం
బమ్ములపోల్కి లావులప్రభల్ వెలయన్ విలసిల్లఁగొంత సే
పమ్మయిఁ బైన వారిదములై యుదకంబుల వ్రాలు మాధవా! 84

ఉ॥ మింటికిఁబాఱునీరములు మేఘపథంబును దాఁటిపోయి యా
వెంట ఘనీభవింపఁ బృథివిన్ బవనాహతి వర్షరూపమై
జంటలుజంటలై పడిన క్షారవిమిశ్రితమీనఖండముల్
పంటపొలంబులై తనరెఁ బక్షుల కవ్వలభూమి మాధవా! 85

ఉ॥ వారి యవారితంబటులుపాఱుఁగొదన్ భువనంబుఘూర్ణిలెన్
బోరసమూర్ఛిలెన్ దెలివిఁబోవుట జీవములెల్ల మేఘసం
చారము మింటఁ దోరమయిసాఁగఁ దదుద్ధతవాయుసంహతిన్
దీఱునొకో జగంబు లగతిన్బడి నేఁడనిపించె మాధవా! 86

ఉ॥ వేడుక వాల మింతఝళిపించినఁ గొండలవంటిరూపులన్
దోడన వారిఖండములు ద్యోపథచక్రమణంబొనర్చి వే
దాడుల ధారలై కురియుఁ దజ్జలపాతవిశేషతీవ్రతన్
బాడయి లంక లంబునిధిపంకములోఁ గలియంగ మాధవా! 87

ఉ॥ అంబుధిలోమునింగి తనయాటల "హూ" మ్మనుమాత్ర వారి యు
గ్రంబుగఁబొంగి కొండలనఁగాఁ దనమట్టుమీరి లేచు, నీ
రంబుల నున్న బాడబము రౌద్రత రేఁగిసచందమాచు, నా
యంబుచరంబురోష మెగయన్ మఱియెట్లగునోక్కొ? మాధవా!

ఉ॥ అచ్చట సోమకుండు సలిలాంతరనిర్మితసౌధపాళి సా
ఖ్యోచ్ఛదశన్ జెలంగుచు నయోగ్యతమీఱ విరించియొద్దఁదా
ప్రుచ్చిలికొన్న వేదములు ముచ్చటదీఱఁ బఠింపఁ గౌతుకం
బెచ్చుటఁ దత్క్రియాచరణ మేడ్తెరఁగూర్పదొడంగె మాధవా! 98

శా॥ ఆలో వేగరు లార్తిమైఁ దఱిసి జోహార్బల్కి దేవా! యొకం
డేలోకంబున విన్నకన్నయదిగా దీనాఁటివిడ్డూర మా
భీలప్రౌఢిఁ జనించె సప్తజలధుల్ వేగంబ సప్తాద్రులన్
దూలప్రక్రియఁ బెల్లగించు తెఱఁగై త్రోపాడునాన్ మాధవా! 90

చ॥ జలధులకున్ గులాద్రులకుఁ జాలఁజెలంగెడి యంతరంబు మీ
కలతఁద్యజించి యెద్ది యెటఁగాంచితి రయ్యది యున్నయట్లుఁగాఁ
బలుకుఁ డటన్న సోమకునిబంటులు ప్రాంజలులై మహేంద్ర! యే
పలుకులఁ దెల్పఁగాఁగలము వర్తిలు ఘోర మటంచు మాధవా! 91

ఉ॥ ఆరుదినంబులయ్యె నొకయంబుచరంబు హిమాద్రిమించు వి
స్తారవపుర్విలాసమునుదాల్చి విహారమొనర్పసాగె ము
న్నీరమునందు దూరమున నిల్చి భయంపడి పాఱఁగాని వా
శ్చారము లెట్టివే నెదురఁజాల వటంచనిరష్టు మాధవా! 92

ఉ॥ "సీలిగి యావులించినను నిక్కముగాఁగఁ గులాద్రులేటికిన్
జాలినయంతనోరు, పెలుచన్ బెనువాలము సంచలించునా
భీలతకున్ వసుంధరయు విశ్వములోనిగ్రహంబు లల్లక
ల్లోలమునొందున ట్లతిబలుండు గ్రమించు" ననంగ మాధవా! 93

చ॥ తలిపొడుదానిధాటికి యదాయదలై తగుఁగాదునాఁక పల్
దెఱఁగులఁ బాఱుమీలు జలధిన్ విడి మీదికి దూఁకుచుండు నా
తెఱఁ గసలాచలప్రళయదీప్తి ద్రవీకృతభూరిలోహముల్
తఱుచయి కేఁగుభాతి భయదక్రియఁ గన్పడు" నన్న మాధవా! 94

మ॥ "అదియేచిత్రము దైత్యదానవరహస్యావాసముల్ ప్రౌఢిమీ
రుదధిన్ మాత్రమె సంచరించునది తద్రోషంబు నోపంగ లే
క దెసల్ పట్టిరి పోటుబంట్లయిన రక్షశ్శ్రేష్ఠులో సామి! యీ
యుదధిన్ నిల్చిన దీపురంబె యిట కెట్లోవచ్చు" నాన్ మాధవా! 95

ఉ॥ తొందర లేదు పోండు సయిదోడులఁగూర్పుడు బందుకట్లనం
దందు సమర్థరీతి వివిధాస్త్రసమేతముగాఁగ మేలుసి
బ్బందుల నిల్పుఁ డీటెలను బాకుల లంగరుపల్గు లేటియి
బ్బందియు రానియట్లు పడవల్ సమకూర్పు"డటంచు మాధవా! 96

చ॥ "విసురుడుకోలలున్ గొఱత్రవేట్లు బరుల్ గొఱముట్లుఃబన్నియు
న్నసకలయుద్ధనౌకల రణస్థిరతన్ హవణించి సిద్ధమై
యెసఁగుఁడు నేనిదే తగినయేత్తెర వచ్చెద చూత మెంతఁగాఁ
బసగలదోజలేచరము నైళమహాం"డని పల్కె మాధవా! 97

ఉ॥ ముదలగ్రహించి దానవచమూపతులందఱుఁ ధైర్యసాహసో
న్మాగులు ప్రసిద్ధనౌకల సమందగతిన్ దెఱలించి వారిధిన్
బగలుశతంబులై తనరఁ బన్నిరివ్యూహము లంతసోమకుం
డపుఁ దఱలివచ్చె వేట యదనుంగనిసాగడికోర్కె మాధవా! 98

శా॥ ఆనాఁ పెద్దమరేయి సద్గతిని రాజన్యప్రధానుండు యో
గానందాబ్ధితరంగడోలికల నుయ్యాలూగుచుండన్ మునిం
ద్రానేకాకలితంబుఁ జోదితమునై యచ్చోటికి కేతెంచె హం
సీనృత్యంబుల గొప్పనావ సుతను@ఖలొప్పగా మాధవా! 99

సృ॥ ఓడపైకి రావోయి! రాజర్షీ!
నేఁడు వార్ధి హవణించిపొంగెడున్
జూడు మేఘములు చుట్టి మింటిపై
గూడుఁగట్టె ననుకూయి మాధవా! 100

చ॥ చెవులఁబడంగ దానికి విశేషముగాఁ గనిపెట్టియున్న యో
గివరుఁడు కన్నులన్ దెఱచి కిల్బిషహారుల సర్వసూరిక
ప్రవరుల గౌతమాత్రిముఖభవ్యయతీంద్రులఁ గాంచి మించును
త్సవమున మ్రొక్కి యెక్కె గతసంభ్రమతిన్ గలముందుమా॥

గే॥ ఆరేయి వేఁగునెడ క్షీరాబ్ధిభంగముల హోరంతకంతకును దోరమై
ఘోరానిలంబు లతిచారాప్తిఁ ద్రోపులిడ సారాంబుదంబులిలధారలై
నీరమ్ములన్ గురియ దీరంబుపొల్లఁబడఁ వారాకరంబెగసి యూరులన్
బూరించెఁ జెట్టులవిదారించె గట్లపయిఁ బేరెంబువాతెవడి మాధవా

వృ॥ చిమ్మచీఁకటి ఫెళ్ళెళార్భటి జెదరుమెఱుపులు పొదలఁగన్
గ్రమ్మువారిధి కాఱుశీతము గగురయుదుటుసఁ జెలఁగుటన్
బమ్మెరన్నడుభూమి కొండలపయిపథములను వదలి నీ
రమ్మముంచె సమస్తముస్ముచిరము వెఱగుగతి మాధవా! 103

ఉ॥ కాదన కోహటించుతమకంబునఁ బన్నిన సోమకేంద్రునా
కాదళమెల్ల యుప్పెనఁ జికాకయి యొండొరుఁదాఁకి రాళ్లపై
భేదిలి యాయుధంబులును వీరనికాయముతోడ వార్ధిలో
నేదె ప్రబవాతవేగమున నింతయుఁద్రిక్కకయుండ మాధవా! 104

ఉ॥ కోరలుచన్నపామువలెఁ గొండొక యోజనఁదక్క సోమ
కుం డారజనీసమానదివమందు దెసల్ గనరామి మాయచేఁ
దోరపువెల్గుఁగూర్పఁ నటదోఁచె మహోర్ఘుషరాజు పోరఁకన్
దీరదటంచు మత్స్యముగతిన్ దనువూని యతండు మాధవా! 105

చ॥ కలియఁబడంగ "నోరి! తమకంబున వేదచతుష్టయంబుద్రము
చ్చిలుటనుకొంటివో బ్రతుకుచింతయెయున్న జితోస్మియంచు నా
తొలిపలుకుంగముల్ వినతితోడుత వేధకొసంగుకానిచో
నిలువుముదిట్టవై యడఁతు నిన్నిపుడంటివి కాదె మాధవా! ॥ 106

చ। మునుపె ప్రచండవాతమున మ్రోతలరేఁగుసముద్ర మింకనుఁ
ఘనపథమంట గెల్పుతమకంబులఁ బోరినవెన్క వానిజీ
వనమును జీవనంబునకు వ్యాసమొసర్చి తదీయగుప్తవే
దనికరముఁ మునీంద్రులకుఁ దాల్మినొసంగితిగాదె మాధవా॥ 107

మ॥ ఇదిపౌరాణికగాథ మత్స్యమునకానే యిట్లుకావించుటు
త్తదిదైత్యుల్ దివిజుల్ శరించుట జలాంతర్గామురౌనావలన్
గదనంబున్ బొనరింప నీవటఁబనిన్గల్పించుకొంచేగ యు
న్మదదైత్యాంత మొనర్చితండ్రు నిజమేమార్గంబొకో మాధవా! 10

శ్రీ మాధవశతక కదంబము.

తృతీయోపాయనము.

ప్రతిపద్య ప్రత్యేక రాగగర్భిత చౌపట్టికము.

ల సమృద్ధమై బహుళసేవకసంభర నైకదక్షమై
క్రాలుధరాపురంధ్రి సురకల్పతరు ప్రథమించి సాక నా
మేలునఁ దృప్తినొంద కపమృత్యువుఁ గోరినయట్లు పెక్కుచా
దాల శఠింత్రు దుర్జనులు తద్దయుమూర్ఖతఁజిక్కి మాధవా! 1

ఉ॥ హృద్యవసంతకాలమధురీకృతకౌసుమగంధపూర్ణ సం
పద్యుతగంధవాహబహుమానితకేకిపికాదిరావగా
ద్గద్యముతోఁప నీ భజనఁ గల్పనఁ జేసెదఁ జిత్తగింపు మీ
పద్య మొకొక్కరాగమున వర్తిలు భక్తిరసంబు మాధవా! 2

ఉ॥ కన్నడఁ జేయుదేల? కడగండ్లనలంగురి తేఱలేక భూ
మి న్నరు లంతకంతకు భ్రమించుచు దుష్కృతు లాచరింపఁగా?
సన్నపుచెట్టు వంగనిది శక్యమె ప్రాయగునాఁడువంప? నీ
పున్నెము ఱేఁపుఱేఁపనుచుఁ బ్రొద్దులఁ బుచ్చక రమ్ము మాధవా।

మ॥ సురటీ బ్రాంది యటుం చనేకవిధవస్తుద్రావకంబు ల్వసుం
ధరఁ గల్పించితివేల? కామముఖవిన్యాసంబులే మూఘులౌ
నరుల న్మత్తుల ముంచుచుండఁ గనవే నాస్వామి ? గోర్చుట్టుపై
భరమౌ రోఁకటిపోటు చందమగుచు న్వర్తిల్లెడి న్మాధవా! 4

చ॥ బహుళరుచు ల్వెలార్చునొకపాకపుటుండకుఁ జీమలట్లు నీ
గృహమున నున్నగోళముల గిల్లుచునుంటిమి గ్రాసవాంఛ; స
న్నహనము మీఱ నెంతదినిన న్దలుగొందనిసత్సమృద్ధిఁ ద
ద్విహారణమిచ్చు నీదయకు విస్మయమయ్యెడు శ్రీరమాధవా!

ఉ॥ అక్రమముల్ హరింప సుజనావళిఁగావఁ బరాక్రమంబు ని
ర్వక్రకృపార్ద్రదృష్టియును వర్తిల నిందిరఁగూడి తార్క్ష్యుపైఁ
జక్రము శంఖము న్గదయు శార్ఙ్గముఁ జేతులఁదాల్చి నాదనా
మక్రియ నెంచఁదోఁచు పరమప్రభు నిన్నుఁ దలంతు మాధవా! 6

మ॥ త్రిజగన్మోహనమై కృపానిలయమై తేజోదురీక్ష్యంబునై
భజనీయంబయి దుష్టశిక్షణకళాప్రౌఢంబునై సర్వతో
విజయాఢ్యంబయి సర్వశక్తిమయమై వెల్గొందు నీ యాకృతి
న్నిజమాభక్తి స్మరింతు లోపముల మన్నింపంగదే మాధవా! 7

శా॥ తోడీవేయనినమ్మి సర్వమును నీతోఁ దెల్పఁగాఁబూనితి
న్నేఁడీపృథ్వి నిఁకొక్కఁడెవ్వఁడు మొఱాలింపంగ రక్షింప నా
వాఁడంచు న్ననుఁగన్నవాఁడనుచు సంబంధంబుఁగల్పించి ని
న్వేడ న్బాడఁగ నిచ్చకంబనక రావే సత్కృప న్మాధవా! 8

ఉ॥ మాటకుమాటకు న్మధురిమన్గులికించు త్వదంకితంబులౌ
పాటలఁ దాళము ల్బహువిభంగుల మద్దెలధింధిమిధ్వను
ల్పాటిలఁ జొక్కి మూయుకనుల న్హృదిఁ దోఁచెడునీవిలాసమౌ
నాటకురంజిలె న్మన సనంతజగన్నటనాఢ్య! మాధవా! 9

మ॥ కవయ న్మాఁగెడుపైత్యరోగముల కాంతున్గొల్పు నానందభై
రవి యుల్లే మనసల్లముంచుకొను విభ్రాంతు ల్భవన్నామసం
స్తవమూన న్జనునంచు నమ్మి దినము న్గావింతు నీపూజల
న్భవదవ్యాజకృపాకటాక్షతతి నింప న్రాఁగదే మాధవా! 10

మ॥ అరఁగేగుప్తిని ద్రవ్యము న్నిలవసేయ న్లోభులై యొండ్లకీ
యరు తాము న్భుజియింప రంత్యమునఁ దోడై వచ్చునే యానిధు
ల్ధరఁ దాఁజేసిన పుణ్యలేశమునఁగాదా భావిసౌఖ్యంబు చే
కురు! మానేరమి నోర్చి దిద్దఁగదె వైకుంఠాధిపా! మాధవా! 11

శా॥ కళ్యాణి న్వరలక్ష్మి నాత్మహృదయాగ్రస్థాయిని న్జేసి సా
కల్యశ్రీసుఖసంపదాప్తిని జగత్కళ్యాణము ల్కూర్చువా
త్సల్యం బేమనిసన్నుతింతు జగధీశా! భక్తిమచ్చిత్తనై
ర్మల్యంబుం దయసేయుమయ్య కరుణన్మాకెప్పుడు న్మాధవా! 12

చ॥ మలహారమై విభూతిమయమై ఘనశాశ్వతసౌఖ్యదానవృ
త్తులఁ గడుదక్షమై జగతిఁ దోఁచుభవత్కరుణారసార్ద్రదృ
ష్టులకు జోహారులయ్యా! యెపుడు న్నము నిడయ పోలి ప్రోచునీ
లలితతరానురాగబహుళప్రభకు న్నతులిత్తు మాధవా! 13

చ॥ కలఁకలుదేఱుచిత్తముఁ గాఢతరంబగుభక్తి నుక్తి జో
బ్బిలహారి! పాపనిర్వారణవీర్య! సమస్తసుఖప్రదాసకో
మలహృదయాంతరంగ! యని మాటికి గానమొనర్తు నీయశో
విలసనము ల్ప్రపంచబహువీథులకెక్క చరింప మాధవా! 14

శా॥ బంధన్యాసివినీవ భాస్కరకరప్రధ్వస్తనీహారమ
ట్లంధత్వంబిడు సర్వబంధముల మాయంజేయుఁ ద్వత్పాదసం
బంధంబౌవరభక్తి, దివ్యనటన స్వర్తించు నీభావస
ద్గంధామోదమెకాదె మాచెఱల రక్షల్కల్పుట ల్మాధవా! 15

శా॥ 'ఆపద్బాంధవ! సంశ్రితావనదయావ్యాపార!' యం చెందఱో
భూపాలాగ్రణులే వినమ్రులగుచు న్బూజింత్రు నిన్నెప్డు డా
శాపానుగ్రహదక్షులైన మునులున్నాసెహోక్తి నిన్నెంతు; రా
శాపాశోపహతస్వభావులరు హెచ్చా! మాదృశు ల్మాధవా! 16

చ॥ గజముల మధ్యమావతికఁ గష్టముకల్గునె? లెక్క కన్నడా
ప్రజలమటంచు రా భయమువాఱెనె నీహృదయంబునందుఁ? వె
న్నుఁజఱచి యెట్టివారల ననుగ్రహదృష్టి భయంబుఁదీర్చునీ
కు జడుప! సమ్మఁజాలఁ గనుఁగోదయసేయఁగదయ్యా! మాధవా

ఉ॥ ప్రౌఢవరాళి ఫుల్లమకరందసమన్వితపంకజంబుల
న్గాఢతరాభిలాష నెమకన్జనువై ఖరి భక్తిగంధసం
రూఢశ్రితాంతరంగజలరుట్తతిఁ బర్వులువాఱు దీవట
న్బాఢమనీషు లెన్నుకొనువార్తల నమ్మి నుతింతు మాధవా! 18

శా॥ కాలం బేగడపంగఁజాలుదునె నీకారుణ్యమే లేనిచో
నీలీల న్సుఖవృద్ధి సంతతముదం బీయంగ? నోయయ్య! నీ
జాలప్రాభవమో? మదీయజడతాసంప్రాప్తమో లౌక్య వా
ర్తాలగ్నంబగుబుద్ధిచే మఱతు నీతత్త్వంబు నోమాధవా! 19

ఉ॥ రోయక మాజుగుప్సలకుఁ గ్రోధములన్నినియుంగఁబోక న
త్యాయతమౌ కృపాగరిమ నారయుచుండెదు చంటిబిడ్డపై
మాయికిఁ గల్గుప్రేమ పయిమాటసుమీ భవదీయప్రేమ! నీ
కేయొక మాఱుసేఁత రచియింపఁగలేముగదయ్య! మాధవా! 20

చ॥ మునుకొని శంకరాభరణము ల్కడుఁబూన్కినొనర్చి దుష్టవ
ర్తనులనడంచి లోకముహితంబొనఁగూర్చెద వెంతప్రేమయో
మనమున నీకుమాపయి! శ్రమంబొకటెంచవు చక్కనయ్య! ని
న్ననుకొననైనఁ జాల మహహా! కృతివిస్మరణంబు మాధవా! 21

మ॥ కనకాంభోజముల న్మణుల్ప్రోదివి శృంగారంబురంగారఁ జె
క్కినహారంబు మనంబునన్దలఁచి యాత్రేకవ న్నిను న్మానసా
క్షినిరీక్షించి శరీరమంతఁ బులకల్చెన్నొందు యోగ్యంబటం
చును నీకంఠమలంకరింతుఁ గళతేజుల్వ్రాల నోమాధవా! 22

శా॥ పాలన్ద్రావెదొ! పాదమున్గినెదవో! పన్నుండెదో! యాటల
న్నేలంబోయెదొ మల్లరంగములకుద్రేకించెదో! బిడ్డల
న్నాలింతో! మరులీలలన్మనఁగదో! నాతండ్రి! లోకంబన
న్నేలీరంగమనీకుఁ బాలువలభు ల్నీకీరితు ల్మాధవా! 23

ఉ॥ సారవిహీనసంసరణసాగరహృత్తి శక్తిమాయ సా
వేరికినైన మోక్షమగు టెంతయు నిక్కము; మొత్తుబడ్డపు
ట్లారగిలంగఁ దక్కినవి యూటక ముక్కలఁగాళ్ళఁదన్ని చే
కూరుచు నారకప్రబల ఘోరపరంపరలెల్ల మాధవా! 24

ఉ॥ వేకువయందుఁ బ్రాహ్ణమున వీలగుచుం గుతుపంబులందు నెం
దాఁకలిఁదీర్చు హాయినిడి దాహముడంచెదు తావకీనసు
శ్లోకము నాకు, కాఫిఁగొని లోకము మించుచలాకినొందు న
ట్లోకమలాపతీ! హృది మహోత్సుకతన్వెలయింపు మాధవా! 25

ఉ॥ లోకముఖారిరంసువులలోఁ గడుదిట్టవుగాఁగఁదోఁచు నీ
వీకడలేనిసృష్టి నెసఁగించుచునుండుట; నింటిచాలెగా
కేకళలబ్బు సంతతుల? కింతటనంతటనైనఁ దృష్టి నీ
కే కనుపట్టుకున్న నిఁక నెవ్వరి నేమనవచ్చు? మాధవా! 26

శా॥ ఆభోగీంద్రము లైన వ్రాలి గళమం దంసంబున న్మౌన నే
శోభాపాదక మెుక్కొ వానినె తమిన్జుట్టించుకొన్నాఁడ వా
లాభాలాభవివేక మేమెఱుఁగ మోలావణ్యసీమా! శ్రితు
ల్రాభీతిల్లుటకొక్కొ? సోదరులకు న్రాతాపులే? మాధవా! 27

ఉ॥ ఆశ్రితచక్రవాకహృదయజ్ఞ! మనోహర భానురూప! నీ
యాశ్రమముల్గదా దివి ననంతమమేయమునైన సంఖ్యతోఁ
బ్రశ్రితరూఢిఁ దేలెడి ప్రపంచము? లన్నిఁటి నిట్లుసాక నీ
కేశ్రమసోఁకదే? కిటుకదేమి వచింపవెమాకు మాధవా! 28

ఉ॥ అధ్వగులై త్వదాశ్రితు లహర్నిశలు న్నినుఁబాడిపాడి హం
సధ్వని నాలకింపఁ గడుమక్కువ యోగసమాధిఁబూని రో
యధ్వరరూప! మానసమునందయిన న్వెలయింపవయ్య! యా
సాధ్వభిలాషతీఱ సరసంబగువాగమృతంబు మాధవా! 29

ఉ॥ నీదర్బారున మంత్రులెవ్వరో? ప్రధానిత్వంబునం దెవ్వరో?
జోదు ల్సైన్యపతు ల్పటాలములును న్యారాళి యెవ్వారలో
యేదిక్కీమనో నినురచ్చ? విషయంబేదో మహాచర్చకు
న్మాదైన్యంబునడంప నెవ్వరినిబంపంబూనెదో? మాధవా? 30

చ॥ నిరతము లోకసంభరణనిష్ఠల లోలతనుండవునీవు ని
ష్ఠురతపమూనుమానవులఁ జూచిన సిగ్గిలుదేమి! కానిచో
గుఱుతరవిఘ్నము ల్మొదటఁ గొల్పఁగ నేటికి? చేతఁగాక పె
న్బఱగున లొంగనేలతుది? పాశహనామ! వదాన్య! మాధవా! 31

ఉ॥ చేకొనియారభించినది చేయక మాలల ముక్కుమూసి యే
లాకొఱమాలఁ? గార్యఫలమం దభిలాషఁ ద్యజించి మావిధిం
గైకొన మేలటంచుఁ దొలిఁ గల్పనఁజేసెదెవిఘ్న? మాగక
ల్లే కడుదీక్షనిల్చినఁ గడిందిదయ న్వరమిత్తె? మాధవా!॥ 32

ఉ॥ రాగమె ముక్తిదారి జనరంజని సీకలరూపుఁజూపువి
ద్యాగతి, సర్వసౌఖ్యపరమావధి, యెట్లన? గానవిద్యలో
రాగము, లోకవృత్తినను రాగమెగాక సరాగ మైహికా
భోగముల న్విరాగ మభియోగపరాగముభక్తి మాధవా! 33

శా॥ దేశాక్షీణజనానురాగముల నెందే మక్కువన్జిక్కి స
ర్వేశా! నాస్థితి విస్మరించెదవొ? తండ్రీ! నీవె యిల్లేమలం
న్నాశాబద్ధుఁడ నైననాకు లభియింపంబోవునే ముక్తి నా
యాశాంకూరము వృద్ధినొంది ఫలమీయన్నాగునే! మాధవా! 34

ఉ॥ పున్నాగంబుల దండలల్లుకొని నిన్బూజింతునో? కేళిమై
పున్నాగంబుల నిన్నునిల్పి దెసలంబోనిచ్చి యాడింతునో?
పున్నాగోరుదళాక్ష! యంచు దినముం బూజించి కీర్తింతునో?
పున్నాగప్రభువర్య! నీకయినయింపు న్దెల్పవే! మాధవా!॥ 35

శా॥ చేరంబాటి "ప్రసీదమే భువనవాసీ! సత్కృపారాశి!" య
న్వారి న్ఘోరములెల్లఁబాపి కరుణ న్బాలింతువో దేవగాం
ధారేయు ల్నమనూర్చు కష్టముల కంతంబు ప్రసాదించి యీ
వే రాజ్యంబు సుఖంబుఁ బాండవుల కోయీ? పూర్వమో మాధవా!

ఉ॥ ఝుంకారధ్వనితోడ బంభరము లబ్జస్వాదుమద్యంబు నా
తంకంబు ల్కొనక కారగించుక్రియ స్వాతంత్ర్యంబు నిండార నీ
యోంకారధ్వనితోడవచ్చి శ్రితభక్త్యుత్ఫుల్లచిత్తాబ్జపీ
రాంకస్వైరవిహార మూనఁగదె స్వాస్థ్యప్రశాంతితో మాధవా! 37

శా॥ ఆ సావేరిడియంగఁబోక సెలలేయన్నాగు హృద్భూభుని న
న్నోసారు ల్మొదలంటఁబోయెనని యేనూహించిన న్జిక్కకే
మోసుల్వాఱుచు జేకులెత్తుకొని యుబ్బన్జూపుఁ దండ్రీ! తదా
యాసం బెట్లుకథావశేషమగునయ్యా! తెల్పుమో మాధవా! 38

శా॥ శాతఘ్నిస్వన మిచ్చగించెదవొ? ఝుంఝాటీధ్వనిన్మెత్తు వా
క్కో? తీర్థాధిపుహోరుఁ గోరుకొను దాక్కో? విశ్వరూపంబుచే
నేత్రద్రోదసినిండునీకుఁ దగుతానే భృంగరాణ్ముఖ్య సం
జాతోక్తు ల్వినుఁదేర్పఁజాలుస్వరవిస్తారం బెదో? మాధవా! 39

ఉ॥ గాళికె భావిసూచనను గల్పనఁ జేసితి మానవుండు నీ
పాళెమునందు మేటియగువాఁ డయిన క్షణమందు వచ్చు నే
ష్టాళెముఁ బోల్పలేఁ డిదియె పో భవదుజ్జ్వలసృష్టిరీతి, యే
తాళమొ. యెట్టిరాగమొ? ప్రతారణముల్తగునయ్యా! మాధవా। 40

శా॥ ఔదార్యంబున కున్కపట్టయిననీహార్యక్షువక్షంబున
జ్జేదోషోచు వసించుమాజనని శ్రీసింహాద్రిమధ్యాదయా
ప్రాదుర్భూతవిశేషసంపదలు భూభాగంబుల న్నిండుటం
గాదే మాకుఁ గొంతలేని సుఖము ల్కామప్రదా! మాధవా! 41

శా॥ ఆవాచస్పతియైన నీబహుళమాయాసర్గము ల్తేటగా
భావింప న్వచియింపలేఁడనినఁ దత్ప్రస్తావము ల్మాకె? సృ
ష్టివైచిత్ర్యములం దనంతకళల శృంగారముల్చిల్క నీ
కివ్వ ల్కాంచి ముదంబుపెల్లెగయుతుష్టి న్గల్చెద న్మాధవా! 42

చ॥ భవదభిమాన మిం దమృతవాహినిగాఁ బ్రవహింపఁగాదె మా
నవహృదయావివేకకలనాజనితాఖిలచిత్తఘాతము
ల్నవరణఁజెంది నూత్న జవసత్వముల న్వికసించుచుండు ను
త్సవములఁ దద్భవంబులు విశాలదయాహృదయాఢ్య! మాధవా !

చ॥ అన యిటు లంత మిం దనుటకందక పాటెడుకాల తీవ్రవా
హిని నడిసీమ నీకు క్షణమేనియుఁగాని యొకింతలోనె పు
ట్టి నెగడి తీఱువారలు కడిందిముదంబిడుసృష్టిఁ దుష్టిమైఁ
దనియక దాని మాయయనితారుట దుర్గతిగాదె మాధవా! 44

చ॥ అమృతతరంగిణు ల్భవదపాంగముల జ్జనియించి స్వప్రవా
హముల ననంతలోకనిచయంబులపైఁ బరగించి నేత్రప
ర్వములుగ సర్వసౌఖ్యపరిపక్వదశాఢ్యులఁగా నొనర్చు నా
గ! మిగులు దీనికంటె నితరంబులఁగల్గునె మాకు మాధవా! 45

ఉ॥ పుట్టుటదేనికో? తలలిపోవుటదేనికొ? తత్ప్రసంగము
ల్పట్టవుమాకు నిత్యసుఖవర్ధక సృష్టికళావిచిత్రము
లట్టెముదంబుఁగూర్చి తమకంబుల జేఁపుచునుండఁ జిన్మయి
న్నట్టువఁజూపునీప్రకృతినర్తన మేల్తగుతొట మాధవా! 46

మ॥ ఇవసంఛాదన దీర్ఘరాత్రివశమై యెన్నాళ్ళకెన్నాళ్లకో
రవితోఁపన్గలదేశమధ్యమునఁ దద్రమ్యత్వము న్జూడకే
రవిలోమచ్ఛల దుర్భిణీన్నలపి పాటన్జూచువాఁడట్లు లు
త్సవకృత్సృష్టిని వీడి భోగి పరచింతన్ముక్కునే? మాధవా! 47

మ॥ బహుపంథ ల్కలవండ్రు నిన్నుఁగలియ న్భావింప నా కొక్కటే
స్పృహఁగన్పట్టు ననన్యమైన హృదయోద్వేగంబు తత్ప్రాప్తి ని
స్పృహనో! భక్తినొ! వైరవృత్తినొ! మఱింకెద్దానినో యైన నే
మి? హృషీకేశ! సమస్తభావవిపులోర్మ్యుల్లోలితా! మాధవా! 48

మ॥ పులుగుల్తేనియుకలస్వనంబులకు నంభోరాశిసంభూత సం
కులకోలాహలనిస్వనంబుల కనుంగుంబిడ్డల న్గోఁచు ని
ర్మలినావ్యక్తకళాకలాపములకు న్మందానిలప్రాప్తకో
మలరావంబుల కన్యము ల్సుఖసమాంశ న్నిండునే? మాధవా! 49

మ॥ కలహంసేంద్రియసౌఖ్య మీఁగలుగు నీకమ్రత్వసంపూర్ణసృ
ష్టుల నానందముఁగూర్చు నాయవయవస్తోమంబు లున్నప్డె త
త్కళఁగైకో కదిసత్యమంచుఁ దెలియంగారాని దేనెంతునే?
కలదే? మబ్బులనమ్మి కూపముఁ గడంకన్పూడ్చుట? ల్మాధవా! 50

శా। నాప్రాణానకు నీప్రపంచము మహానందంబు నీఁజాలు స
త్యప్రేమాఢ్యముగాఁ జెలంగెడి తదీయాణుస్వరూపంబుల
న్నిప్రౌఢత్వము నీమనోజ్ఞగతియు న్నీరూపు బింబింప మా
యాప్రాప్తంబని యీసడించు టెటులయ్యా! శ్యామలా! మాధవా!

ఉ॥ ఒక్కటఁగాకయున్న మఱియొక్కటనైనను నీవుమెచ్చు స
మ్యక్కృతి సల్ప హస్తముఖరావయవంబు లెసంగునప్డికా
కక్కట! 'సర్వమిథ్య' పథమాని గతించిన వెన్క యాతనం
జిక్కిన నౌనె? యిప్డె కృషిఁజేసెద భక్తిఁ ద్రిమూర్తి! మాధవా!52

చ॥ కరములు సాధుసోదరనికాయసుఖాస్పదకార్యసాధనో
త్కరములుగాక కేవలభవద్భజనాంగకతాళధట్టనా
చరణపరంబులేయయిన సాకృతి సృష్టినెసంగు నీపదాం
బురుహముపూర్ణపూజఁ గనఁబోలునె? మంజులపాద! మాధవా!53

చ॥ చరణము లార్తపాంథజనసద్మతలాభిగతి న్జరింప ను
ర్వర భజనాంగనాట్యముఖరంబులఁ జిందులఁద్రొక్క సాకృతి
న్ధర నిరవొందు నీగురుపదంబును బూర్తిగఁ బూజసేయు తు
ష్టి రహిఁజనించునే? లలితసింధుసముద్భవపాద! మాధవా! 54

ఉ॥ నాస విరోధిషట్క పవనప్రతతి న్వసిపట్టి యజ్ఞతాం
హాసునిబద్ధమూఢజన మోహపరిచ్యుతిఁ గూర్ప కూటకే
కాసునుగాని వాసనలకై భజనక్షితి ధూపదీప వి
న్యాసమొసర్ప సారమతినబ్బునె పూర్ణఫలంబు మాధవా! 55

ఉ॥ కష్టవ దుర్విలాసములఁగాంచి భ్రమించి విపత్పయోనిధి
న్మగ్నెడువారిపైఁ బఱపి ముప్పెడలించుర హాయాక్తిఁ దేటమా
తెన్నుఁ జెప్పకే భజనదిక్పటబద్ధత్వదీయరూపముం
గన్గొనుచూడ నీకొలు వఖండితపాసని కానె? మాధవా! 56

ఉ॥ శ్రోత్రము లగ్రదేహగుణశోభఁ జెలంగనివారి మూలుగే
మాత్రమొసంగిన న్వని శ్రమంబని తొల్గక తద్విషుక్తికై
సూత్రముఁజూడకే భజనఁ జొప్పడునాదము లానుచున్న స
త్పాత్రత నిండె? మోక్షవరవర్గనియేపధిఁ జేర! మాధవా! 57

ఉ॥ యోజనము ల్వదంగలలితోజ్జ్వల లక్షణఁ బ్రాతినిధ్యత
న్రాజిలు సృష్టిభేదముల గక్షణపై వెలయించి సృష్టి క
ర్యాజతఁ దోఁచునీ సకలాంగకపూజ నొసర్పఁ బోక నీ
రాజనము న్ప్రసాదమును రాఁ దమకించుచు భక్తిమండలి
న్జేజుఁ గూరుచూడఁ గలదే చిరసౌఖ్యమునాట? మాధవా! 58

చ॥ దొసగులఁ దోలుసూత్రమును దోడులతో వచియింప కెప్పుడు
న్నసన సురాగభక్తి పరిరంభితగీతముఁ బాడ సత్సుధా
రసకరకాయితంబయి ధరన్గు నీచరణాంబుజంబు మే
ల్పసగిలఁ ద్రుప్తి నిచ్చునె తపస్వినియై చనుగాఁక మాధవా! 59

మ॥ భవవిచ్ఛాలవజాతపాలితదయాభఃపూర మాపూర్తి ను
త్సవకృద్భక్త్యతరామృతద్రవ మహాసారంబుగా సర్వభూ
త విలాసంబుల సృష్టిపై వెలసి సత్యాతోరుసౌఖ్యంబిడ
న్లవమాత్రంబును లేమియున్నదునె మహానందస్థితి న్మాధవా! 60

శా॥ ఆపాదంబు దయారసంబునగు నీయం దూరుదాక్షిణ్య స
త్కూపారంబు సమస్తలోకములపైఁ గుల్య ల్నదు లార్ద్రులై
త్రోపాడ న్భుమియింపరాని యఘము ల్దోమంబులుం గల్గునే
శాపంబు ల్విడిడిందవే నిగమసంచారీ! హరీ! మాధవా! 61

మ॥ కనకాంగీన రుచీవిశేషములు సంగప్రాప్త నీలాంబుదా
యనతేజంబును జంద్రసూర్యకృత నేత్రాలోకము ల్వక్షముం
దున శ్రీవత్సకళాకలాపములు నెంతోదీప్తి లోకంబులం
దు నవశ్రీయుతరత్నకాంతులను సంతోషంబిడు న్మాధవా! 62

ఉ॥ రాగములన్నియు న్సురుచిరంబులు లక్షలుఁగోట్లు దేవభూ
రాగవిశేషకల్పిత నిరంజనరంజకము ల్సుధార సో
ద్యోగకళాన్వితంబు తెలతోషకము ల్వచియింపనౌనె? యా
యీగతి మేళకర్తలనచించితి నాకుతి తీఱ మాధవా! 63

ఉ॥ ప్రస్తరితస్వరప్రచయభాసితనారదగానరీతి యో
శస్తగభీరరాగబహుచాలితతుంబురమూర్ఛనాళియో
నిస్తులితస్వభావపరిణీతశుభోభయసాహితీకళా
ప్రస్తుతియో! తృణంబిడికృపన్గొను మేరుపుగాఁగ మాధవా! 64

తెనాలి శారదా ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపఁబడియె 1935.

తప్పొప్పుల పట్టి.

పేజీ.	పంక్తి	తప్పు.	ఒప్పు
6	7	నాఁడెదవాఁకే	నాఁడెదాఁకటే
	14	సఁస్కృతీ	సంస్కృతిన్
7	25	ఱెండ	రెండ
9	25	మున్నగునె	మేలయగు
10	21	ఉవిదాం	యువతీ
	26	గాఁధే	కాల్వే
11	1	తేనియు	తేనిను
12	7	తోఁటి	తోఁడి
	8	తరయు	తరము
	19	ణాముజి	ణామున్
15	8	యశశ్వ	యశస్వి
17	19	స్వంత	స్వచ్ఛ
18	18	సుషిమా	సుషమా
19	23	ప్రళ	విల
	25	కఱఁగు	కరఁగు
20	16	తీఱే	తీరే
21	17	జక్కెఱ	జక్కెర
23	8	కొరకు	కొఱకు
25	1	ట్టులగాక	ట్టులుగాక
	18	రానూ	రాన్

పేజి.	పంక్తి	తప్పు.	ఒప్పు.
28	11	హ్రాణ్ముఖో	హ్రాన్ముఖో
29	22	త్రరి	త్రటి
30	16	వేగే	వేషే
31	3	గారు	గాలు
	17	ఆకసమున్	ఆకసమునన్
33	3	న్యాస	న్యాశ్యస
42	5	గారా	గరా
	20	సటిములన్	సటులతే
44	15	ప్రాగో	పాగో
52	19	గ్లో	ంగో
54	26	డయిన	డయినన్
55	6	స్పృష్టి	యగాని
	25	ఇవసాధ్రదస	ఇవముల్కొప్పాటు
56	4	లోక్త్మడోలి	లోగ్మ్మతూళి
57	12	వోంరధ	సహాంకళ
58	7	తెల	లతి

శారదా ప్రెస్, తెనాలి.

13114